

Ministarstvo
finansija

Br: 01-02-05-041/26-28910/1

Podgorica, 1. 9. 2026. godine

Za: MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, Podgorica

gospodinu, Danilu Šaranoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji nadležni organi obrađuju u svrhu sprječavanja, istrage, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija

Veza: Vaš akt 01 br. 040/26-41356/2 od 14. 8. 2026. godine i dopuna RIA-e od 25.08.2026. godine

Poštovani gospodine Šaranoviću,

Povodom *Predloga zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji nadležni organi obrađuju u svrhu sprječavanja, istrage, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlogom zakona uređuju se pravila i postupci za zaštitu fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti koju vrše nadležni organi u svrhu sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj bezbjednosti i njihovo sprječavanje, uz obezbjeđenje zaštite osnovnih prava i sloboda fizičkih lica, a naročito njihovih prava na zaštitu podataka o ličnosti.

U Izvještaju o analizi uticaja propisa se navodi da primjena predloženog zakona neće izazvati troškove za građane niti troškove za privredu, uključujući mala i srednja preduzeća. Odredbe predloženog zakona prvenstveno uređuju obradu podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u svrhe sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija i ne uvode nove finansijske obaveze za građane i privredne subjekte.

Uvažavajući navedeno, na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da je za implementaciju predmetnog predloga zakona potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore. Naime, sredstva potrebna za primjenu predmetnih zakonskih rješenja, kako se navodi u obrazloženju, odnose se na angažovanje odnosno određivanje službenika za zaštitu podataka o ličnosti, obuke zaposlenih, kao i za prilagođavanje informacionih sistema i unapređenje tehničkih i organizacionih mjera zaštite podataka. Međutim, ukupna finansijska sredstva potrebna za sprovođenje zakona nijesu precizno utvrđena i navedena.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji nadležni organi obrađuju u svrhu sprječavanja, istrage, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija, uz napomenu da je sredstva za potrebe primjene predmetnog Predloga zakona neophodno uskladiti sa sredstvima planiranim

godišnjim zakonom o budžetu nadležnim institucijama kao i eventualne troškove koji mogu nastati iz primjene istog, a iz kojih proizilaze međunarodne finansijske obaveza. Ističemo, da će iznos sredstava potreban za realizaciju Predloga zakona u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg Zakona o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

ZAKON O ZAŠTITI PODATAKA O LIČNOSTI KOJE OBRADUJU NADLEŽNI ORGANI U SVRHU SPREČAVANJA, ISTRAŽIVANJA, OTKRIVANJA ILI GONJENJA KRIVIČNIH DJELA ILI IZVRŠENJA KRIVIČNIH SANKCIJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se pravila i postupci za zaštitu fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti koju vrše nadležni organi u svrhu sprečavanja, istraživanja, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj bezbjednosti i njihovo sprečavanje, uz obezbjeđivanje zaštite osnovnih prava i sloboda fizičkih lica, a naročito njihovog prava na zaštitu podataka o ličnosti.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na obradu podataka o ličnosti koju vrše nadležni organi za svrhe utvrđene u članu 1 ovog zakona, bez obzira na to da li se obrada vrši automatizovanim ili neautomatizovanim putem, pod uslovom da neautomatizovana obrada čini dio zbirke podataka ili je namijenjena da čini dio zbirke podataka.

Teritorijalna nadležnost

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na obradu podataka o ličnosti za svrhe utvrđene u članu 1 ovog zakona, koju vrše nadležni organi osnovani u Crnoj Gori i obrađivači koji postupaju u njihovo ime, bez obzira na to da li se obrada vrši na teritoriji Crne Gore.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu u muškom rodu za fizička lica obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **podaci o ličnosti** su sve informacije koje se odnose na identifikovano ili određivo fizičko lice („lice na koje se podaci odnose“);
- 2) **izrada profila ličnosti** jeste svaki oblik automatizovane obrade podataka o ličnosti koji se sastoji u korišćenju podataka o ličnosti radi ocjene određenih ličnih obilježja lica, naročito radi analize ili predviđanja rezultata koji se odnose na radni učinak, ekonomsko stanje, zdravstveno stanje, lične okolnosti, interesovanja, pouzdanost, ponašanje, kretanje ili lokaciju tog lica;
- 3) **obrada podataka o ličnosti** je svaka radnja koja se vrši na podacima o ličnosti, automatskim putem ili na drugi način, kao što su prikupljanje, evidentiranje, organizovanje, strukturiranje, čuvanje, prilagođavanje ili izmjena, preuzimanje, uvid u podatke o ličnosti, korišćenje, otkrivanje, prenos u drugu državu ili međunarodnu organizaciju, objavljivanje ili omogućavanje pristupa na drugi način, razvrstavanje ili povezivanje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje podataka o ličnosti.
- 4) **lice** jeste fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi, neposredno ili posredno, naročito povezivanjem sa identifikacionom oznakom ili jednim ili više obilježja koja su svojstvena njegovom fizičkom, fiziološkom, genetskom, mentalnom, ekonomskom, kulturnom ili društvenom identitetu;
- 5) **ograničenje obrade** je označavanje pohranjenih podataka o ličnosti radi ograničavanja njihove buduće obrade;

- 6) **pseudonimizacija** jeste obrada podataka o ličnosti na način da se podaci o ličnosti više ne mogu povezati sa licem na koje se odnose bez korišćenja dodatnih informacija, pod uslovom da se te dodatne informacije čuvaju odvojeno i da su preduzete tehničke i organizacione mjere kojima se obezbjeđuje da se podaci o ličnosti ne mogu povezati sa licem čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi;
- 7) **sistem za pohranu podataka** jeste svaki strukturisani skup podataka o ličnosti koji je dostupan prema posebnim kriterijumima, bez obzira na to da li je centralizovan, decentralizovan ili raspoređen na funkcionalnoj ili teritorijalnoj osnovi;
- 8) **nadležni organi** su organi nadležni za sprečavanje, istragu, otkrivanje ili krivično gonjenje učinilaca krivičnih djela ili izvršenje krivičnih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj bezbjednosti i sprečavanje takvih prijetnji, kao i svaki drugi organ ili tijelo kojem je zakonom povjereno vršenje javne vlasti i javnih ovlašćenja u te svrhe.
- 9) **rukovalac zbirke podataka o ličnosti** je nadležni organ koji samostalno ili zajedno sa drugim organima određuje svrhe i sredstva obrade podataka o ličnosti. Kada su svrhe i sredstva takve obrade određeni zakonom, tim zakonom može biti određen i rukovalac ili posebni kriterijumi za njegovo određivanje.
- 10) **zajednički rukovaoci zbirke podataka o ličnosti** jesu rukovaoci dva ili više nadležnih organa koji zajednički određuju svrhu i način obrade podataka o ličnosti;
- 11) **obrađivač podataka o ličnosti** jeste fizičko ili pravno lice, organ javne vlasti ili drugo tijelo koje obrađuje podatke o ličnosti po nalogu rukovaoca zbirke podataka o ličnosti;
- 12) **korisnik** je fizičko ili pravno lice, organ javne vlasti, nadzorni organ ili drugo tijelo kojem se podaci o ličnosti otkrivaju, bez obzira na to da li je riječ o trećem licu. Organi javne vlasti koji mogu primiti podatke o ličnosti u okviru posebne istrage, u skladu sa zakonom, ne smatraju se korisnicima, a obrada tih podataka od strane tih organa mora biti u skladu sa primjenjivim pravilima o zaštiti podataka o ličnosti.
- 13) **povreda podataka o ličnosti** jeste povreda bezbjednosti koja dovodi do slučajnog ili nezakonitog uništenja, gubitka, izmjene, neovlašćenog otkrivanja ili pristupa podacima o ličnosti koji su preneseni, sačuvani ili na drugi način obrađivani;
- 14) **genetski podaci** jesu podaci o ličnosti koji se odnose na naslijeđena ili stečena genetska obilježja lica, a koji pružaju jedinstvene informacije o fiziologiji ili zdravstvenom stanju tog lica i dobijeni su analizom biološkog uzorka tog lica;
- 15) **biometrijski podaci** jesu podaci o ličnosti dobijeni posebnom tehničkom obradom koji se odnose na fizička, fiziološka ili bihevioralna obilježja lica, a koji omogućavaju ili potvrđuju njegovu jedinstvenu identifikaciju, kao što su fotografije lica ili daktiloskopski podaci;
- 16) **podaci koji se odnose na zdravlje** su podaci o ličnosti koji se odnose na fizičko ili mentalno zdravlje lica, uključujući podatke o pružanju zdravstvenih usluga na osnovu kojih se mogu otkriti informacije o zdravstvenom stanju tog lica.
- 17) **nadzorni organ** je nezavisni i samostalni organ (u daljem tekstu: Agencija za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama) koji vrši nadzor nad zaštitom podataka o ličnosti.
- 18) **međunarodna organizacija** jeste organizacija i njeni organi osnovani u skladu sa međunarodnim javnim pravom ili bilo koje drugo tijelo osnovano sporazumom ili na osnovu sporazuma između dvije ili više država.

II. NAČELA I OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI

Načela obrade podataka o ličnosti

Član 6

Obrada podataka o ličnosti zasniva se na sljedećim načelima:

- 1) **zakonitosti i poštenja**, što podrazumijeva da se podaci o ličnosti moraju obrađivati na pošten, zakonit i transparentan način (u daljem tekstu: **zakonitost i poštenje**);

- 2) **ograničenje svrhe** podrazumijeva da se podaci o ličnosti mogu prikupljati u konkretne, izričite i zakonite svrhe i da se ne smiju dalje obrađivati na način koji nije u skladu sa tim svrhama (u daljem tekstu: ograničenje svrhe).
 - 3) **srazmjernosti i primjerenosti**, što podrazumijeva da podaci o ličnosti moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je neophodno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju (u daljem tekstu: **minimizacija podataka**);
 - 4) **tačnost podataka** podrazumijeva da podaci o ličnosti koji se obrađuju moraju biti tačni i, prema potrebi, ažurirani, kao i da se preduzimaju sve potrebne mjere kako bi se obezbijedilo da netačni podaci o ličnosti, uzimajući u obzir svrhe za koje se obrađuju, budu bez odlaganja izbrisani ili ispravljeni (u daljem tekstu: tačnost).
 - 5) **ograničenja čuvanja**, što podrazumijeva da se podaci o ličnosti čuvaju u obliku koji omogućava identifikaciju lica samo onoliko dugo koliko je neophodno za ostvarivanje svrha zbog kojih se podaci o ličnosti obrađuju (u daljem tekstu: **ograničenje čuvanja**);
 - 6) **cjelovitost i povjerljivost** podrazumijevaju da se podaci o ličnosti obrađuju na način kojim se obezbjeđuje zaštita od neovlašćene ili nezakonite obrade, gubitka, oštećenja ili uništenja, kao i druga odgovarajuća zaštita podataka o ličnosti, primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacionih mjera (u daljem tekstu: cjelovitost i povjerljivost).
 - 7) **obrađa koju vrši isti ili drugi rukovalac** zbirke podataka o ličnosti može obuhvatiti arhiviranje u javnom interesu, kao i obrađu u naučne, statističke ili istorijske svrhe, radi ostvarivanja svrha iz člana 1 ovog zakona, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite.
- Rukovalac zbirke podataka o ličnosti odgovoran je za primjenu načela iz stava 1 ovog člana i dužan je da bude u mogućnosti da dokaže njihovu primjenu (u daljem tekstu: **odgovornost**).

Rokovi čuvanja i preispitivanje

Član 7

Brisanje podataka o ličnosti, kao i periodično preispitivanje potrebe za čuvanjem podataka o ličnosti, rokovi za brisanje podataka o ličnosti i rokovi za preispitivanje moraju biti propisani zakonom.

Odgovarajuće procesne mjere utvrđuju se, u skladu sa zakonom, radi obezbjeđivanja poštovanja rokova iz stava 1 ovog člana.

Razlikovanje različitih kategorija lica na koja se podaci odnose

Član 8

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, kada je to primjereno i u mjeri u kojoj je to moguće, jasno razlikuje podatke o ličnosti koji se odnose na različite kategorije lica na koja se podaci odnose, kao što su:

- 1) lica za koja postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da su izvršila ili će izvršiti krivično djelo;
- 2) lica pravosnažno osuđena za krivično djelo;
- 3) žrtve krivičnog djela ili lica u odnosu na koja postoje određene činjenice koje ukazuju na to da bi mogla biti žrtve krivičnog djela;
- 4) druga lica povezana sa krivičnim djelima, kao što su lica koja mogu biti pozvana da svjedoče u krivičnim istragama ili kasnijim krivičnim postupcima, lica koja mogu pružiti informacije o krivičnim djelima, kao i lica koja su u kontaktu ili su povezana sa jednim od lica iz tač. 1 i 2 ovog člana.

Razlikovanje podataka o ličnosti i provjera kvaliteta podataka

Član 9

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, kad god je to moguće, obezbijedi jasno razlikovanje podataka o ličnosti koji se zasnivaju na činjenicama od podataka o ličnosti koji se zasnivaju na subjektivnim procjenama.

Nadležni organi dužni su da preduzmu sve razumne mjere kako bi obezbijedili da se podaci o ličnosti koji su netačni, nepotpuni ili više nijesu ažurni ne prenose niti stavljaju na raspolaganje za korišćenje.

U tu svrhu, svaki nadležni organ dužan je da, kada je to izvodljivo, provjeri kvalitet podataka o ličnosti prije njihovog prenosa ili stavljanja na raspolaganje za korišćenje.

Prilikom prenosa podataka o ličnosti, nadležni organ, u najvećoj mogućoj mjeri, prilažu se potrebne informacije koje omogućavaju nadležnom organu koji prima podatke da procijeni stepen tačnosti, potpunosti i pouzdanosti podataka o ličnosti, kao i mjeru u kojoj su ti podaci ažurirani.

Ako se utvrdi da su preneseni podaci o ličnosti netačni ili da su preneseni nezakonito, primalac se o tome mora obavijestiti bez odlaganja.

U tom slučaju, podaci o ličnosti ispravljaju se, brišu ili se njihova obrada ograničava u skladu sa članom 18 ovog zakona.

Zakovitost obrade

Član 10

Obrada podataka o ličnosti koju vrši nadležni organ za svrhe iz člana 1 ovog zakona zakonita je samo ako je i u mjeri u kojoj je neophodna za izvršavanje zadatka koji obavlja taj nadležni organ i ako je zasnovana na zakonu.

Zakonom kojim se uređuje obrada podataka o ličnosti u okviru primjene ovog zakona utvrđuju se najmanje ciljevi obrade, podaci o ličnosti koji se obrađuju i svrhe obrade.

Posebni uslovi obrade

Član 11

Podaci o ličnosti koje su nadležni organi prikupili za svrhe utvrđene u članu 1 ovog zakona ne smiju se obrađivati u druge svrhe koje se razlikuju od tih svrha, osim ako je takva obrada izričito propisana posebnim zakonom, u kom slučaju se na takvu obradu primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Kada su nadležnim organima zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti povjereni drugi poslovi koji se razlikuju od svrha iz člana 1 ovog zakona, na obradu za te svrhe primjenjuju se odredbe tog zakona, uključujući obradu u svrhe arhiviranja u javnom interesu, naučnog ili historijskog istraživanja ili u statističke svrhe, osim ako se obrada vrši u okviru aktivnosti koje ne spadaju u područje primjene prava Evropske unije.

Prilikom prenosa podataka, nadležni organ koji prenosi podatke o ličnosti obavještava primaoca o posebnim uslovima obrade utvrđenim zakonom i obavezi postupanja u skladu sa tim uslovima, pri čemu se ti uslovi ne primjenjuju na prenos u druge države članice Evropske unije ili organe osnovane na osnovu prava Evropske unije, osim ako bi se isti uslovi primjenjivali na slične prenos unutar Crne Gore.

Obrada posebnih kategorija podataka o ličnosti

Član 12

Obrada podataka o ličnosti kojima se otkriva rasno ili etničko porijeklo, političko mišljenje, vjersko ili filozofsko uvjerenje ili članstvo u sindikatu, kao i obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije fizičkog lica, podataka koji se odnose na zdravlje, kao i podataka koji se odnose na seksualni život ili seksualnu orijentaciju lica (u daljem tekstu: posebne kategorije podataka o ličnosti), dozvoljena je samo kada je to strogo neophodno i uz primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera za prava i slobode lica čiji se podaci obrađuju, i to samo:

- 1) kada je to propisano zakonom;
- 2) radi zaštite životno važnih interesa lica na koje se podaci odnose ili drugog fizičkog lica; ili
- 3) kada se obrada odnosi na podatke koje je lice na koje se podaci odnose očigledno učinilo javno dostupnim.

Automatizovano pojedinačno donošenje odluka

Član 13

Odluka se ne smije zasnivati isključivo na automatizovanoj obradi, uključujući profilisanje, koja proizvodi nepovoljne pravne posljedice za lice čiji se podaci obrađuju ili na njega značajno utiče, osim ako je to propisano zakonom i ako su uspostavljene odgovarajuće zaštitne mjere za zaštitu prava i sloboda lica čiji se podaci obrađuju, koje najmanje uključuju pravo na ljudsku intervenciju od strane rukovaoca.

Odluke iz stava 1 ovog člana ne mogu se zasnivati na posebnim kategorijama podataka o ličnosti iz člana 12 ovog zakona, osim ako su obezbijeđene odgovarajuće mjere zaštite prava i sloboda i legitimnih interesa lica na koje se podaci odnose.

Zabranjena je izrada profila ličnosti koja dovodi do diskriminacije fizičkih lica na osnovu posebnih kategorija podataka o ličnosti iz člana 12 ovog zakona.

III. PRAVA LICA NA KOJE SE PODACI ODNOSE

Informacije i način ostvarivanja prava lica na koje se podaci odnose

Član 14

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da obezbijedi preduzimanje svih razumnih mjera radi pružanja licu čiji se podaci obrađuju svih informacija iz člana 15 i dostavljanja svih obavještenja iz čl. 13, 16, 17, 18, 19, 20 i 33 u vezi sa obradom, u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz upotrebu jasnog i jednostavnog jezika.

Informacije se pružaju na odgovarajući način, uključujući i elektronskim putem. Po pravilu, rukovalac zbirke podataka o ličnosti pruža informacije u istom obliku u kojem je zahtjev podnesen.

Rukovalac je dužan da olakša ostvarivanje prava lica čiji se podaci obrađuju iz čl. 13, 16, 19 i 20 ovog zakona.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, bez nepotrebnog odlaganja, pisanim putem obavijesti lice na koje se podaci odnose o mjerama preduzetim povodom njegovog zahtjeva.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da obezbijedi da se informacije pružene u skladu sa članom 15, kao i sva obavještenja ili mjere preduzete u skladu sa čl. 13, 16, 17, 18, 19, 20 i 33 ovog zakona, pružaju odnosno preduzimaju bez naknade.

Ako su zahtjevi lica čiji se podaci obrađuju očigledno neosnovani ili pretjerani, naročito zbog njihove učestale ponovljene prirode, rukovalac zbirke podataka o ličnosti može:

- 1) naplatiti razumnu naknadu, uzimajući u obzir administrativne troškove pružanja informacija ili obavještenja, odnosno preduzimanja tražene radnje; ili
- 2) odbiti postupanje po zahtjevu.

Teret dokazivanja da je zahtjev očigledno neosnovan ili pretjeran snosi rukovalac zbirke podataka o ličnosti.

Ako rukovalac zbirke podataka o ličnosti ima opravdane sumnje u vezi sa identitetom fizičkog lica koje podnosi zahtjev iz čl. 16 i 18 ovog zakona, može zatražiti dodatne informacije neophodne za potvrđivanje identiteta lica čiji se podaci obrađuju.

Informacije koje se stavljaju na raspolaganje ili dostavljaju licu na koje se podaci odnose

Član 15

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da licu na koje se podaci odnose stavi na raspolaganje najmanje sljedeće informacije:

- 1) identitet i kontakt podatke rukovaoca zbirke podataka o ličnosti;
- 2) kontakt podatke lica za zaštitu podataka o ličnosti, kada je njegovo određivanje propisano;
- 3) svrhe obrade za koje se podaci o ličnosti prikupljaju;
- 4) pravo na podnošenje pritužbe nadzornom organu, kao i njegove kontakt podatke;
- 5) postojanje prava da od rukovaoca zbirke podataka o ličnosti zahtijeva pristup podacima o ličnosti, ispravku ili brisanje podataka o ličnosti, odnosno ograničenje njihove obrade.

Pored informacija iz stava 1 ovog člana, radi omogućavanja licu čiji se podaci obrađuju da ostvari svoja prava, rukovalac je dužan da u konkretnim slučajevima pruži dodatne informacije o:

- 1) pravni osnov obrade;
- 2) rok čuvanja podataka o ličnosti ili, kada to nije moguće, kriterijume na osnovu kojih se taj rok određuje;
- 3) kada je primjenljivo, kategorije korisnika podataka o ličnosti, uključujući treće države ili međunarodne organizacije;
- 4) dodatnim informacijama, kada je to potrebno, naročito kada su podaci o ličnosti prikupljeni bez znanja lica čiji se podaci obrađuju.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti može odložiti, ograničiti ili odbiti pružanje informacija licu na koje se podaci odnose iz stava 2 ovog člana, u obimu i za vrijeme koje je neophodno i srazmjerno u demokratskom društvu, uz puno poštovanje osnovnih prava i legitimnih interesa lica na koje se podaci odnose, kada je to neophodno radi:

- 1) sprečavanje ometanja zakonitih istraga, postupaka provjere ili sudskih postupaka
- 2) izbjegavanja ugrožavanja sprečavanja, otkrivanja, istraživanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija;
- 3) zaštite javne bezbjednosti;
- 4) zaštite nacionalne bezbjednosti;
- 5) zaštite prava i sloboda drugih lica.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da dokumentuje razloge za primjenu mjera iz stava 3 ovog člana, uključujući pravni osnov za njihovu primjenu i period njihovog trajanja.

Kategorije radnji obrade koje mogu, u cjelini ili djelimično, biti predmet mjera iz stava 3 ovog člana mogu se utvrditi zakonom.

Pravo lica na koje se podaci odnose na pristup podacima

Član 16

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da licu na koje se podaci odnose omogući da dobije potvrdu o tome da li se obrađuju podaci o ličnosti koji se na njega odnose, a ako se takvi podaci obrađuju, da mu omogući pristup tim podacima, kao i sljedećim informacijama:

- 1) svrsi obrade i pravnom osnovu obrade;
- 2) kategorijama podataka o ličnosti koji se obrađuju;
- 3) korisnicima ili kategorijama korisnika kojima su podaci o ličnosti dostavljeni, naročito korisnicima u drugim državama ili međunarodnim organizacijama;
- 4) ako je to moguće, predviđenom roku čuvanja podataka o ličnosti ili, ako to nije moguće, kriterijumima koji se koriste za određivanje tog roka;
- 5) postojanju prava da od rukovaoaca zbirke podataka o ličnosti zahtijeva ispravku ili brisanje podataka o ličnosti, odnosno ograničenje obrade podataka o ličnosti koji se odnose na to lice;
- 6) pravo na podnošenje pritužbe nadzornom organu i kontakt podaci Agencije;
- 7) podacima o ličnosti koji se obrađuju, kao i svim raspoloživim informacijama o njihovom izvoru.

Ograničenja prava na pristup

Član 17

Kada je rukovalac odbio ili ograničio pravo pristupa iz člana 16 ovog zakona, rukovalac je dužan da bez nepotrebnog odlaganja, u pisanom obliku, obavijesti lice čiji se podaci obrađuju o odbijanju ili ograničenju pristupa i razlozima za donošenje takve odluke.

Rukovalac može ograničiti pravo pristupa iz člana 16 ovog zakona, u cjelini ili djelimično, u mjeri u kojoj i za period u kojem takvo djelimično ili potpuno ograničenje predstavlja neophodnu i srazmjernu mjeru u demokratskom društvu, uzimajući u obzir osnovna prava i legitime interese fizičkog lica na koje se odnosi obrada, radi ostvarenja svrha iz člana 15 stav 3 ovog zakona.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, rukovalac je dužan da u pisanom obliku obavijesti lice čiji se podaci obrađuju o ograničenju pristupa i razlozima za donošenje takve odluke.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, rukovalac nije dužan da pruži informacije o razlozima za odbijanje ili ograničenje pristupa ako bi pružanje tih informacija ugrozilo neku od svrha iz člana 15 stav 3 ovog zakona.

Rukovalac je dužan da obavijesti lice čiji se podaci obrađuju o pravu na podnošenje pritužbe nadzornom organu i o pravu na sudsku zaštitu, u skladu sa ovim zakonom.

Rukovalac je dužan da evidentira činjenične i pravne razloge na kojima se zasniva odluka o odbijanju ili ograničenju pristupa i da ih, na zahtjev, stavi na raspolaganje nadzornom organu.

Pravo na ispravku ili brisanje podataka o ličnosti i ograničenje obrade

Član 18

Lice na koje se podaci odnose ima pravo da od rukovaoaca zbirke podataka o ličnosti zahtijeva da se, bez nepotrebnog odlaganja, isprave netačni podaci o ličnosti, kao i pravo da se nepotpuni podaci o ličnosti dopune, uključujući davanjem dopunske izjave.

Rukovalac je dužan da bez odlaganja izbriše podatke o ličnosti ako se obradom krše čl. 5, 10 i 12 ovog zakona ili ako postoji zakonska obaveza brisanja.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da ograniči obradu podataka o ličnosti kada:

- 1) lice na koje se podaci odnose osporava tačnost podataka o ličnosti, a njihovu tačnost nije moguće provjeriti; ili
- 2) je podatke o ličnosti potrebno sačuvati radi obezbjeđivanja dokaza.

Prije ukidanja ograničenja obrade iz stava 3 tačka 1 ovog člana, rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da o tome obavijesti lice na koje se podaci odnose.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, bez nepotrebnog odlaganja, pisanim putem obavijesti lice na koje se podaci odnose o odbijanju zahtjeva za ispravku ili brisanje podataka o ličnosti, odnosno za ograničenje obrade, kao i o razlozima za takvo odbijanje.

Rukovalac može, u cjelini ili djelimično, ograničiti pružanje informacija i obavještenja licu čiji se podaci obrađuju, u mjeri u kojoj je takvo ograničenje neophodno i srazmjerno u demokratskom društvu, uz puno poštovanje osnovnih prava i legitimnih interesa lica čiji se podaci obrađuju, ako bi pružanje takvih informacija:

- 1) ometalo službene provjere, istrage ili postupke
- 2) ugroziti sprečavanje, otkrivanje, istraživanje ili gonjenje krivičnih djela ili izvršenje krivičnih sankcija;
- 3) ugroziti javnu bezbjednost;
- 4) ugroziti nacionalnu bezbjednost;
- 5) ugroziti zaštitu prava i sloboda drugih lica.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da obavijesti lice na koje se podaci odnose o pravu na podnošenje pritužbe nadzornom organu i o pravu na sudsku zaštitu, u skladu sa ovim zakonom.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da obavijesti nadležni organ od kojeg potiču netačni podaci o njihovoj ispravci.

Kada su podaci o ličnosti ispravljeni ili izbrisani, odnosno kada je njihova obrada ograničena u skladu sa st. 1, 2. i 3. ovog člana, rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da o tome obavijesti sve korisnike kojima su ti podaci bili otkriveni.

Korisnici su dužni da, u okviru svoje odgovornosti, isprave ili izbrišu podatke o ličnosti, odnosno da ograniče njihovu obradu.

Ostvarivanje prava lica na koje se podaci odnose u postupku pred Agencijom

Član 19

Lice čiji se podaci obrađuju može ostvariti svoja prava iz člana 15 stav 3, člana 17 stav 2 i člana 18 stav 5 preko nadzornog organa, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Rukovalac je dužan da obavijesti lice čiji se podaci obrađuju o mogućnosti ostvarivanja njegovih prava preko nadzornog organa.

Kada lice čiji se podaci obrađuju ostvaruje svoja prava preko nadzornog organa, nadzorni organ je dužan da to lice, najmanje, obavijesti da je izvršio potrebne provjere ili nadzor, kao i o pravu na sudsku zaštitu, u skladu sa ovim zakonom.

Prava lica u krivičnim istragama, postupcima i odlukama

Član 20

Kada su podaci o ličnosti sadržani u sudskoj odluci ili odluci drugog nezavisnog pravosudnog organa, ili u spisu ili evidenciji predmeta koji se obrađuju tokom krivičnih provjera, istraga ili postupaka, lice čiji se podaci obrađuju ostvaruje prava iz čl. 15, 16 i 18 ovog zakona u skladu sa posebnim propisima.

IV. RUKOVALAC I OBRAĐIVAČ

Obaveze rukovaoca zbirke podataka o ličnosti

Član 21

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, uzimajući u obzir prirodu, obim, okolnosti i svrhe obrade, kao i rizike različite vjerovatnoće nastanka i različite težine posljedica po prava i slobode fizičkih lica, primijeni odgovarajuće tehničke i organizacione mjere radi obezbjeđivanja i mogućnosti dokazivanja da se obrada vrši u skladu sa ovim zakonom. Te mjere se, kada je potrebno, preispituju i ažuriraju.

Ako je to srazmjerno u odnosu na aktivnosti obrade, mjere iz stava 1 ovog člana uključuju primjenu odgovarajućih politika zaštite podataka o ličnosti od strane rukovaoca zbirke podataka o ličnosti.

Tehnička i integrisana zaštita podataka o ličnosti

Član 22

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, uzimajući u obzir dostignuti nivo tehničkog razvoja i troškove primjene, kao i prirodu, obim, okolnosti i svrhe obrade, te rizike različite vjerovatnoće nastanka i različite težine posljedica po prava i slobode fizičkih lica koji proizlaze iz obrade, kako u trenutku određivanja načina obrade tako i tokom same obrade, primijeni odgovarajuće tehničke i organizacione mjere, kao što je pseudonimizacija, kojima se djelotvorno primjenjuju načela zaštite podataka o ličnosti, uključujući minimizaciju podataka, ispunjavaju zahtjevi ovog zakona i štite prava lica na koje se podaci odnose.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da primijeni odgovarajuće tehničke i organizacione mjere kojima se obezbjeđuje da se, po podrazumijevanim postavkama, obrađuju samo oni podaci o ličnosti koji su neophodni za svaku pojedinačnu svrhu obrade.

Ova obaveza odnosi se na količinu prikupljenih podataka o ličnosti, obim njihove obrade, rok čuvanja i njihovu dostupnost.

Naročito, mjere iz st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuju da podaci o ličnosti ne budu automatski dostupni neograničenom broju fizičkih lica bez postupanja lica čiji se podaci obrađuju, čime se štite prava i slobode fizičkih lica.

Zajednički rukovaoci zbirke podataka o ličnosti

Član 23

Ako dva ili više rukovalaca zbirke podataka o ličnosti zajednički određuju svrhe i načine obrade, smatraju se zajedničkim rukovaocima. Ti rukovaoci su dužni da na transparentan način odrede svoje odgovornosti za postupanje u skladu sa ovim zakonom, naročito u pogledu ostvarivanja prava lica na koje se podaci odnose i ispunjavanja obaveza pružanja informacija iz člana 15 ovog zakona.

Te odgovornosti određuju se međusobnim sporazumom, osim ako su, i u mjeri u kojoj su, utvrđene zakonom koji se primjenjuje na rukovaoce.

Sporazumom se određuje kontakt tačka za fizička lica.

Zakonom se može odrediti koji od zajedničkih rukovalaca može postupati kao jedinstvena kontakt tačka za ostvarivanje prava lica na koje se podaci odnose.

Ne isključujući primjenu sporazuma iz stava 1 ovog člana, fizičko lice može ostvarivati svoja prava iz ovog zakona u odnosu na svakog rukovaoca pojedinačno i protiv svakog rukovaoca pojedinačno.

Obrađivač

Član 24

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti može angažovati obrađivača samo ako može u dovoljnoj mjeri da garantuje primjenu odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera kojima se obezbjeđuje da se obrada vrši u skladu sa zahtjevima ovog zakona i radi obezbjeđivanja zaštite prava lica na koje se podaci odnose.

Obrađivač ne može angažovati drugog obrađivača (podobrađivača) bez prethodne posebne ili opšte pisane saglasnosti rukovaoca zbirke podataka o ličnosti.

U slučaju opšte pisane saglasnosti, obrađivač je dužan da obavijesti rukovaoca zbirke podataka o ličnosti o svim planiranim izmjenama u vezi sa angažovanjem ili zamjenom podobrađivača, kako bi rukovalac imao mogućnost da uloži prigovor na takve izmjene.

Ugovorom se uređuju prava i obaveze između rukovaoca zbirke podataka o ličnosti i obrađivača, a naročito se određuju predmet i trajanje obrade, priroda i svrha obrade, vrste podataka o ličnosti i kategorije lica na koje se podaci odnose, kao i obaveze i prava rukovaoca.

Kada prava i obaveze između rukovaoca i obrađivača nijesu uređeni zakonom, ugovorom se uređuju ta prava i obaveze, određuju predmet i trajanje obrade, priroda i svrha obrade, vrsta podataka o ličnosti i kategorije lica čiji se podaci obrađuju, kao i obaveze i prava rukovaoca, a naročito se utvrđuje da obrađivač:

- 1) postupa isključivo prema uputstvima rukovaoca zbirke podataka o ličnosti;
- 2) obezbjeđuje da lica ovlašćena za obradu podataka o ličnosti poštuju povjerljivost ili da podliježu zakonskim odredbama o povjerljivosti;
- 3) pomaže rukovaocu, na svaki odgovarajući način, u obezbjeđivanju ostvarivanja prava lica na koje se podaci odnose, uključujući prava na pristup, ispravku i brisanje podataka o ličnosti;
- 4) pomaže rukovaocu na svaki odgovarajući način radi obezbjeđivanja ostvarivanja prava lica čiji se podaci obrađuju, uključujući pravo pristupa, ispravke i brisanja.
- 5) stavlja rukovaocu na raspolaganje sve informacije neophodne za dokazivanje postupanja u skladu sa ovim odredbama;
- 6) ispunjava uslove iz st. 3 i 4 ovog člana u vezi sa angažovanjem podobrađivača.

Ugovor mora biti zaključen u pisanom obliku, uključujući i elektronski oblik.

Ako obrađivač samostalno određuje svrhe i načine obrade, suprotno odredbama ovog zakona, smatraće se rukovaocem zbirke podataka o ličnosti u odnosu na takvu obradu.

Obrada pod nadležnošću rukovaoca ili obrađivača

Član 25

Obrađivač i svako lice koje postupa pod nadležnošću rukovaoca zbirke podataka o ličnosti ili obrađivača, a koje ima pristup podacima o ličnosti, obrađuje te podatke isključivo prema uputstvima rukovaoca i samo u obimu utvrđenom tim uputstvima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obrada se može vršiti i kada je drugačije propisano posebnim zakonom.

Evidencija aktivnosti obrade

Član 26

Obrađivač je dužan da vodi evidenciju svih kategorija aktivnosti obrade koje se obavljaju u ime rukovaoca, kao i kada je to drugačije propisano zakonom, koja sadrži:

- 1) naziv i kontakt podatke
- 2) naziv i kontakt podatke svakog zajedničkog rukovaoca, kao i službenika za zaštitu podataka;
- 3) svrhe obrade;

- 4) kategorije korisnika kojima su podaci o ličnosti bili ili će biti otkriveni, uključujući korisnike u trećim državama ili međunarodnim organizacijama;
 - 5) opis kategorija lica na koje se podaci odnose i kategorija podataka o ličnosti;
 - 6) korišćenje profilisanja, kada je primjenljivo
 - 7) kategorije prenosa podataka o ličnosti u treću državu ili međunarodnu organizaciju, kada se takvi prenosi vrše;
 - 8) pravni osnov za obradu, uključujući prenose, kao i subjekte kojima su podaci namijenjeni;
 - 9) gdje je moguće, predviđene rokove za brisanje različitih kategorija podataka o ličnosti;
 - 10) gdje je moguće, opšti opis tehničkih i organizacionih mjera iz člana 31 ovog zakona.
- Obrađivač podataka o ličnosti dužan je da vodi evidenciju svih aktivnosti obrade koje vrši u ime rukovaoca, koja naročito sadrži:
- 1) naziv i kontakt podatke obrađivača i svakog rukovaoca u čije ime postupa, kao i službenika za zaštitu podataka;
 - 2) kategorije obrada koje se vrše za svakog rukovaoca;
 - 3) informacije o trećoj državi ili međunarodnoj organizaciji u koju su podaci o ličnosti preneseni, kada je takav prenos izvršen u skladu sa uputstvima obrađivača;
 - 4) gdje je moguće, opšti opis tehničkih i organizacionih mjera iz člana 31 ovog zakona.
- Evidencije iz st. 1 i 2 ovog člana vode se u pisanom obliku, uključujući elektronski oblik, i stavljaju se na raspolaganje nadzornom organu na njegov zahtjev.

Evidencije zapisa (dnevni aktivnosti)

Član 27

U sistemima za automatizovanu obradu podataka o ličnosti, rukovalac zbirke podataka o ličnosti i obrađivač dužni su da obezbijede evidentiranje prikupljanja, izmjene, pristupa, otkrivanja, uključujući prenos, povezivanje i brisanje podataka o ličnosti.

Evidencije iz stava 1 ovog člana sadrže obrazloženje radnje obrade, datum i vrijeme izvršene radnje obrade, identitet lica koje je izvršilo uvid, unos, izmjenu ili otkrivanje podataka o ličnosti, kao i identitet primaoca tih podataka.

Evidencije se mogu koristiti isključivo radi provjere zakonitosti obrade, vršenja nadzora, obezbjeđivanja integriteta i bezbjednosti podataka o ličnosti, kao i vođenja krivičnih postupaka.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti i obrađivač dužni su da evidencije iz stava 1 ovog člana, na zahtjev, stave na raspolaganje nadzornom organu.

Saradnja sa nadzornim organom

Član 28

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti i obrađivač dužni su da sarađuju sa nadzornim organom, uključujući i obavezu da, na njegov zahtjev, stave na raspolaganje sve informacije i dokumentaciju neophodne za vršenje ovlaštenja utvrđenih ovim zakonom.

Procjena uticaja na zaštitu podataka

Član 29

Rukovalac je dužan da, prije započinjanja radnji obrade koje će vjerovatno prouzrokovati visok rizik za prava i slobode fizičkih lica, izvrši procjenu uticaja predviđenih radnji obrade na zaštitu podataka o ličnosti.

Procjena iz stava 1 ovog člana mora najmanje sadržati opis predviđenih radnji obrade i svrhe obrade, procjenu neophodnosti i srazmjernosti obrade u odnosu na njene svrhe, procjenu rizika za prava i slobode lica čiji se podaci obrađuju, kao i mjere predviđene za otklanjanje ili ublažavanje tih rizika, uključujući zaštitne mjere, mjere bezbjednosti i druge mjere kojima se obezbjeđuje zaštita podataka o ličnosti i dokazuje usklađenost sa ovim zakonom.

Prethodno savjetovanje sa nadzornim organom

Član 30

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti ili obrađivač dužni su da prije uvođenja novih radnji obrade sprovedu prethodno savjetovanje sa nadzornim organom kada:

- 1) procjena iz člana 29 ovog zakona ukazuje na visok rizik po prava i slobode lica na koje se podaci odnose;
- 2) priroda same obrade predstavlja visok rizik po prava i slobode lica na koje se podaci odnose.

Savjetovanje se sprovodi i tokom pripreme zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na obradu podataka o ličnosti.

Nadzorni organ može utvrditi i objaviti listu radnji obrade za koje je obavezno prethodno savjetovanje.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da nadzornom organu dostavi procjenu uticaja na zaštitu podataka o ličnosti i sve relevantne informacije.

Ako nadzorni organ utvrdi da obrada nije u skladu sa zakonom ili da rizik nije na odgovarajući način ublažen, dužan je da u roku od 45 dana izda pisano mišljenje i može, kada je to potrebno, izvršiti ovlašćenja iz člana 45 ovog zakona.

Rok iz stava 5 ovog člana može se produžiti za dodatnih 30 dana, uz obavještanje rukovaoca zbirke podataka o ličnosti.

Zaštita obrade podataka o ličnosti

Član 31

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti i obrađivač, uzimajući u obzir dostignuti nivo tehnike, troškove, obim, svrhu i prirodu obrade, dužni su da primijene odgovarajuće tehničke i organizacione mjere kojima se obezbjeđuje odgovarajući nivo bezbjednosti srazmjeran riziku, naročito kada je riječ o posebnim kategorijama podataka.

U slučaju automatizovane obrade, nakon procjene rizika, preduzimaju se mjere radi:

- 1) spriječiti neovlašćeni pristup opremi za obradu podataka;
- 2) spriječiti neovlašćeno čitanje, kopiranje, izmjenu ili uklanjanje nosača podataka;
- 3) spriječiti neovlašćeni unos, pregled, izmjenu ili brisanje podataka o ličnosti;
- 4) obezbijediti da je pristup podacima ograničen samo na ovlašćena lica;
- 5) obezbijediti kontrolu pristupa podacima tako da lica ovlašćena za korišćenje sistema za automatizovanu obradu imaju pristup samo podacima o ličnosti obuhvaćenim njihovim ovlašćenjem za pristup;
- 6) omogućiti provjeru prenosa podataka i identiteta lica uključenih u obradu;
- 7) spriječiti neovlašćeno čitanje, kopiranje, izmjenu ili brisanje podataka tokom prenosa;
- 8) obezbijediti obnavljanje sistema u slučaju prekida ili kvara;
- 9) obezbijediti pouzdan rad sistema i otkrivanje grešaka.

Obavještanje nadzornog organa o povredi podataka o ličnosti

Član 32

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da, bez nepotrebnog odlaganja, a najkasnije u roku od 72 časa od saznanja za povredu podataka o ličnosti, obavijesti nadzorni organ o povredi podataka o ličnosti, osim ako nije vjerovatno da će ta povreda prouzrokovati rizik po prava i slobode lica na koje se podaci odnose.

Ako obavještenje nije dostavljeno u roku iz stava 1 ovog člana, rukovalac je dužan da dostavi pisano obrazloženje razloga kašnjenja.

Obrađivač je dužan da bez nepotrebnog odlaganja obavijesti rukovaoca zbirke podataka o ličnosti o svakoj povredi podataka o ličnosti za koju sazna.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana mora najmanje sadržati: opis prirode povrede, uključujući kategorije i približan broj lica čiji su podaci obuhvaćeni povredom, kao i približan broj evidencija podataka o ličnosti koje su obuhvaćene povredom; kontakt podatke službenika za zaštitu podataka; vjerovatne

posljedice povrede; kao i mjere koje su preduzete ili predložene radi otklanjanja ili ublažavanja posljedica povrede.

Ako, i u mjeri u kojoj, nije moguće pružiti sve navedene informacije istovremeno, informacije se mogu pružati u fazama, kroz odvojena obavještenja, bez nepotrebnog daljeg odlaganja.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da vodi evidenciju o svim povredama podataka o ličnosti, uključujući činjenice u vezi sa povredom, njene posljedice i mjere preduzete radi njihovog otklanjanja ili ublažavanja, na način koji omogućava nadzornom organu da provjeri usklađenost sa zakonom.

U slučaju povrede podataka o ličnosti koja uključuje podatke prenesene od rukovaoca iz druge države članice Evropske unije ili podatke prenesene tom rukovaocu, uključujući slučajeve kada se primjenjuju odgovarajuće zaštitne mjere, informacije iz stava 4 ovog člana dostavljaju se tom rukovaocu bez nepotrebnog odlaganja.

Obavješćavanje lica na koje se podaci odnose o povredi podataka o ličnosti

Član 33

Kada je vjerovatno da će povreda podataka o ličnosti prouzrokovati visok rizik za prava i slobode lica čiji se podaci obrađuju, rukovalac je dužan da, bez nepotrebnog odlaganja, obavijesti lice čiji se podaci obrađuju o povredi, jasnim i jednostavnim jezikom.

Obavješćenje mora sadržati opis prirode povrede podataka o ličnosti, kao i najmanje sljedeće informacije:

- 1) kontakt podatke službenika za zaštitu podataka ili drugog kontakt mjesta od kojeg se mogu dobiti dodatne informacije;
- 2) opis vjerovatnih posljedica povrede podataka o ličnosti;
- 3) opis mjera preduzetih ili predloženih radi otklanjanja ili ublažavanja posljedica povrede.

Obavješćavanje nije obavezno ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- 1) primijenjene su odgovarajuće tehničke i organizacione mjere zaštite, naročito mjere kojima se podaci o ličnosti čine nerazumljivim neovlašćenim licima, kao što je enkripcija;
- 2) naknadno su preduzete mjere kojima se obezbjeđuje da se visok rizik za prava i slobode lica čiji se podaci obrađuju više ne može vjerovatno ostvariti;
- 3) obavješćavanje bi zahtijevalo nesrazmjeran napor, u kojem slučaju se umjesto toga preduzima javno obavješćavanje ili slična mjera kojom se obezbjeđuje jednako djelotvorno informisanje lica čiji se podaci obrađuju.

Ako rukovalac nije obavijestio lice čiji se podaci obrađuju o povredi podataka o ličnosti, nadzorni organ može, nakon procjene vjerovatnoće nastanka visokog rizika, naložiti obavješćavanje ili utvrditi da su ispunjeni uslovi za izuzeće od obaveze obavješćavanja.

Obavješćavanje može biti odloženo, ograničeno ili izostavljeno u skladu sa uslovima propisanim članom 15 stav 3 ovog zakona.

Imenovanje ovlašćenog lica za zaštitu podataka o ličnosti

Član 34

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da imenuje službenika za zaštitu podataka o ličnosti. Izuzetno od stava 1 ovog člana, sudovi i drugi nezavisni pravosudni organi izuzeti su od ove obaveze kada postupaju u okviru svoje sudske nadležnosti.

Službenik za zaštitu podataka o ličnosti imenovan u skladu sa ovim zakonom mora ispunjavati sljedeće uslove:

- 1) da ima visoko obrazovanje iz oblasti prava;
- 2) da posjeduje stručno znanje u oblasti zaštite podataka o ličnosti, uključujući poznavanje propisa i prakse u oblasti zaštite podataka, kao i sposobnost za obavljanje povjerenih poslova.

Kada to organizaciona struktura omogućava, jedan službenik za zaštitu podataka o ličnosti može obavljati poslove za više nadležnih organa.

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da obavijesti nadzorni organ o imenovanju u roku od 30 dana i da kontakt podatke službenika za zaštitu podataka o ličnosti učini javno dostupnim.

Položaj lica za zaštitu podataka o ličnosti

Član 35

Rukovalac zbirke podataka o ličnosti dužan je da obezbijedi da lice za zaštitu podataka o ličnosti bude na odgovarajući način i blagovremeno uključeno u sva pitanja koja se odnose na zaštitu podataka o ličnosti.

Rukovalac je dužan da obezbijedi da licu za zaštitu podataka o ličnosti budu obezbijeđeni neophodni resursi, pristup podacima i radnjama obrade, kao i mogućnosti stručnog usavršavanja u oblasti zaštite podataka o ličnosti.

Ovlašćenja lica za zaštitu podataka o ličnosti

Član 36

Službenik za zaštitu podataka o ličnosti ima sljedeće zadatke:

- 1) da informiše i savjetuje rukovaoca zbirke podataka o ličnosti ili obrađivača, kao i zaposlene koji vrše obradu podataka o ličnosti, o njihovim obavezama u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- 2) da prati usklađenost postupanja rukovaoca zbirke podataka o ličnosti ili obrađivača sa ovim zakonom, pruža smjernice u oblasti zaštite podataka o ličnosti i sprovodi obuke zaposlenih u vezi sa obradom i zaštitom podataka o ličnosti;
- 3) daje mišljenje i prati sprovođenje procjene uticaja na zaštitu podataka iz člana 29 ovog zakona;
- 4) da sarađuje sa nadzornim organom;
- 5) postupa kao kontakt tačka za nadzorni organ u pitanjima koja se odnose na obradu podataka o ličnosti i, kada je to potrebno, savjetuje se sa nadzornim organom o svim pitanjima koja se odnose na zaštitu podataka o ličnosti, uključujući prethodno savjetovanje iz člana 30 ovog zakona.

V. PRENOS PODATAKA

Prenos podataka o ličnosti

Član 37

Podaci o ličnosti mogu se prenijeti u drugu državu ili međunarodnu organizaciju, uključujući i naknadni prenos u drugu treću državu ili međunarodnu organizaciju, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) prenos je neophodan za svrhe iz člana 1 ovog zakona;
- 2) podaci o ličnosti se prenose rukovaocu u drugoj državi ili međunarodnoj organizaciji koja je javni organ nadležan za prikupljanje i obradu podataka za svrhe iz člana 1 ovog zakona;
- 3) ako su podaci primljeni iz države članice Evropske unije, za njihov dalji prenos u drugu državu koja nije članica Evropske unije potrebna je prethodna dozvola te države članice Evropske unije;
- 4) ispunjeni su uslovi iz čl. 38, 39 i 40 ovog zakona.

Prenosi bez prethodne dozvole države članice Evropske unije, u skladu sa stavom 1 tačka 3 ovog člana, dozvoljeni su samo ako je prenos podataka o ličnosti neophodan radi sprečavanja neposredne i ozbiljne prijetnje javnoj bezbjednosti Crne Gore ili druge države, ili drugim bitnim interesima države članice Evropske unije ili Crne Gore.

Nadležni organ odgovoran za davanje prethodne dozvole mora biti bez odlaganja obaviješten.

Ovo poglavlje primjenjuje se radi obezbjeđivanja da se ne naruši nivo zaštite fizičkih lica koji je obezbijeđen ovim zakonom.

Prenos na osnovu odluke o odgovarajućem nivou zaštite

Član 38

Podaci o ličnosti mogu se prenijeti u treću državu ili međunarodnu organizaciju ako je Evropska komisija utvrdila da ta treća država, teritorija ili jedan ili više sektora unutar te treće države, odnosno međunarodna organizacija, obezbjeđuju odgovarajući nivo zaštite.

Za takve prenose nije potrebno posebno odobrenje.

Prenos podataka o ličnosti uz odgovarajuće garancije

Član 39

Ako ne postoji odluka iz člana 38 ovog zakona, rukovalac zbirke podataka o ličnosti ili obrađivač može prenijeti podatke o ličnosti u treću državu ili međunarodnu organizaciju ako:

- 1) su odgovarajuće garancije obezbijeđene pravno obavezujućim aktom;
- 2) je rukovalac procijenio sve okolnosti koje se odnose na prenos podataka i zaključio da postoje odgovarajuće garancije.

Rukovalac je dužan da obavijesti nadzorni organ o kategorijama prenosa izvršenih u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana.

Kada se prenos zasniva na stavu 1 tačka 2 ovog člana, on mora biti dokumentovan.

Dokumentacija mora sadržati datum i vrijeme prenosa, informacije o nadležnom organu kojem se podaci prenose, obrazloženje prenosa, kao i kategorije i vrste prenesenih podataka o ličnosti, uključujući same podatke o ličnosti.

Dokumentacija se, na zahtjev, stavlja na raspolaganje nadzornom organu.

Posebni načini prenosa podataka o ličnosti

Član 40

Ako ne postoji odluka iz člana 38 ovog zakona ili nijesu ispunjeni uslovi iz člana 39 ovog zakona, prenos ili kategorija prenosa podataka o ličnosti u treću državu ili međunarodnu organizaciju može se izvršiti samo ako je prenos neophodan:

- 1) radi zaštite vitalnih interesa lica čiji se podaci obrađuju ili drugog fizičkog lica;
- 2) Radi zaštite legitimnih interesa lica čiji se podaci obrađuju, kada je to predviđeno zakonom Crne Gore;
- 3) radi sprečavanja neposredne i ozbiljne prijetnje javnoj bezbjednosti države ili treće države;
- 4) u pojedinačnim slučajevima za svrhe iz člana 1 ovog zakona;
- 5) u pojedinačnom slučaju radi utvrđivanja, ostvarivanja ili odbrane pravnih zahtjeva koji se odnose na svrhe iz člana 1 ovog zakona.

Podaci o ličnosti ne mogu se prenijeti ako nadležni organ koji vrši prenos utvrdi da osnovna prava i slobode lica na koje se podaci odnose imaju prednost u odnosu na javni interes povezan sa prenosom iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana.

Ako se prenos zasniva na stavu 1 ovog člana, takav prenos mora biti dokumentovan.

Dokumentacija mora sadržati datum i vrijeme prenosa, informacije o nadležnom organu kojem se podaci prenose, obrazloženje prenosa, prenesene podatke o ličnosti, kao i naznaku kategorija i vrsta prenesenih podataka.

Dokumentacija se, na zahtjev, stavlja na raspolaganje nadzornom organu.

Prenos podataka o ličnosti korisnicima sa sjedištem u trećim državama

Član 41

Nadležni organi mogu, ne isključujući primjenu međunarodnog sporazuma iz stava 2 ovog člana, čak i kada nijesu ispunjeni uslovi iz člana 37 stav 1 tačka 2 ovog zakona, u pojedinačnim i posebnim slučajevima prenijeti podatke primaocima koji su osnovani u trećim državama samo ako su ispunjene ostale odredbe ovog zakona i svi sljedeći uslovi:

- 1) prenos je strogo neophodan za obavljanje poslova nadležnog organa koji vrši prenos, za svrhe iz člana 1 ovog zakona;

- 2) nadležni organ utvrdi da osnovna prava i slobode lica na koje se odnose podaci koji se prenose nemaju prednost u odnosu na javni interes;
 - 3) nadležni organ smatra da prenos nadležnom organu u trećoj državi nije djelotvoran ili odgovarajući, naročito zbog kašnjenja ili nemogućnosti ostvarivanja prava, jer bi takav prenos onemogućio nadležnom organu da djelotvorno i blagovremeno obavlja svoje zadatke;
 - 4) nadležni organ u trećoj državi koji je nadležan za obradu podataka za svrhe iz člana 1 ovog zakona obavještava se bez odlaganja, osim ako to nije djelotvorno ili odgovarajuće;
 - 5) nadležni organ obavještava primaoca o svrsi u koju se podaci mogu obrađivati samo ako je takva obrada neophodna.
- Međunarodni sporazum iz stava 1 ovog člana predstavlja bilateralni ili multilateralni sporazum koji je na snazi između Crne Gore i trećih država u oblasti pravosudne ili policijske saradnje.
- Nadležni organ koji vrši prenos dužan je da obavijesti nadzorni organ o izvršenim prenosima.
- Ako se prenos zasniva na stavu 1 ovog člana, takav prenos mora biti dokumentovan.

VI. AGENCIJA

Nadzorni organ

Član 42

Nadzor nad obradom podataka za svrhe iz člana 1 ovog zakona vrši nadzorni organ osnovan posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti (u daljem tekstu: nadzorni organ), u skladu sa ovlašćenjima, nadležnostima i postupcima propisanim ovim zakonom i posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Nadzorni organ je nezavisan i samostalan u svom radu, uz garancije nezavisnosti, kao i druga prava, obaveze i ovlašćenja propisana posebnim zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Opšti uslovi za članove nadzornog organa

Član 43

Opšti uslovi za izbor, imenovanje, prava, obaveze i prestanak mandata članova nadzornog organa uređuju se zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Nadležnost nadzornog organa

Član 44

Nadzorni organ:

- 1) prati i nadzire primjenu odredaba ovog zakona;
- 2) sprovoditi aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti javnosti kod rukovalaca podataka, obrađivača podataka i lica na koja se podaci odnose o njihovim pravima i obavezama u skladu sa ovim zakonom;
- 3) daje mišljenja u vezi sa zakonodavnim i upravnim mjerama koje se odnose na zaštitu podataka o ličnosti;
- 4) na zahtjev lica na koje se podaci odnose, pruža sve informacije u vezi sa ostvarivanjem njegovih prava u skladu sa ovim zakonom;
- 5) postupati po pritužbama koje podnose fizička lica, nevladine organizacije ili udruženja i inicijative za zaštitu podataka o ličnosti, odlučivati o njima, provjeravati navode i obavještavati podnosioca pritužbe o ishodu;
- 6) nadzirati zakonitost obrade i obavještavati lice na koje se podaci odnose o izvršenom nadzoru;
- 7) sarađivati sa nadzornim organima drugih država;
- 8) odlučivati o zahtjevima javnih organa koji se odnose na provjeru zakonitosti obrade i postupati po tim zahtjevima, kao i sprovoditi istrage o primjeni ovog zakona, uključujući na osnovu informacija dobijenih od drugih javnih organa;
- 9) pratiti razvoj informacionih i komunikacionih tehnologija i poslovnih praksi;
- 10) davati mišljenja u vezi sa obradom podataka o ličnosti.

Nadzorni organ će izraditi obrazac za podnošenje pritužbi i omogućiti podnošenje pritužbi putem drugih odgovarajućih sredstava komunikacije kako bi se obezbijedila jednostavnost i omogućilo svakom licu da ostvari pravo na podnošenje pritužbe.

Podnošenje i postupanje po pritužbama je besplatno.

Izuzetno, kada je pritužba očigledno neosnovana ili pretjerana, naročito zbog svoje ponavljajuće prirode, nadzorni organ može naplatiti razumnu naknadu ili odbiti postupanje po pritužbi.

Ovlašćenja nadzornog organa

Član 45

Nadzorni organ ima pravo pristupa svim podacima i informacijama potrebnim za vršenje svojih nadležnosti, kao i pravo da sprovodi istrage neophodne za obavljanje svojih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćenja nadzornog organa su:

- 1) izdavanje upozorenja rukovaocu zbirke podataka o ličnosti ili obrađivaču;
- 2) izdavati obavezujuće naloge kojima se zahtijeva usklađivanje obrade sa zakonom, uključujući ispravku, brisanje ili ograničenje obrade;
- 3) privremeno ili trajno ograničavanje ili zabrana obrade.

Nadzorni organ može davati mišljenja i pružati savjete na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev, davati savjete parlamentu i vladi, uključujući u postupku prethodnog savjetovanja sa rukovaocem ili obrađivačem, kao i drugim nadležnim organima i javnosti o pitanjima zaštite podataka o ličnosti..

O mjerama iz stava 2 tač. 2. i 3. ovog člana donosi se odluka protiv koje se može pokrenuti upravni spor.

Nakon što odluka postane izvršna, nadzorni organ sprovodi naknadni nadzor.

Nadzorni organ može obavijestiti nadležne pravosudne organe o povredama zakona i učestvovati u postupcima.

Nadzorni organ može pokrenuti ili učestvovati u krivičnim postupcima i, tokom postupka, preduzimati sve pravne radnje putem ovlašćenog predstavnika ili neposredno.

Izuzetak od nadležnosti nadzornog organa

Član 46

Postupak nadzora nad obradom koju vrše sudovi i drugi nezavisni pravosudni organi u okviru svoje sudske nadležnosti, kao i odgovornost za povrede ovog zakona koje počinu sudovi i drugi nezavisni pravosudni organi, uređuje se posebnim zakonom.

Javno objavljivanje odluka

Član 47

Nadzorni organ objavljuje na svojoj internet stranici konačne odluke, koje se anonimizuju u pogledu podataka o ličnosti

Ako se protiv odluke nadzornog organa pokrene upravni spor, nadzorni organ objavljuje i pravosnažnu presudu nadležnog suda, anonimizovanu u pogledu podataka o ličnosti.

Prijavljivanje povreda

Član 48

Nadležni organi uspostavljaju mehanizme za poverljivo prijavljivanje povreda ovog zakona.

Službena lica koja prijave povredu uživaju zaštitu anonimnosti i zaštitu od odmazde ili uznemiravanja.

Detaljni uslovi i postupci za prijavljivanje povreda, kao i zaštita lica koja prijavljuju povrede, uređuju se zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Izveštavanje o radu

Član 49

Godišnji izvještaj o radu nadzornog organa dostavlja se Skupštini Crne Gore i Vladi Crne Gore u skladu sa odredbama posebnog zakona kojim se uređuju sadržaj, način dostavljanja i objavljivanja godišnjeg izvještaja.

Tim zakonom mogu se utvrditi minimalni zahtjevi u pogledu sadržaja izvještaja, uključujući informacije o vrstama utvrđenih povreda i preduzetim mjerama, kao i način na koji se izvještaj stavlja na raspolaganje javnosti i nadležnim organima, u skladu sa zakonom.

VII. SARADNJA

Dostavljanje izvještaja Evropskoj komisiji

Član 50

Na zahtjev Evropske komisije, nadzorni organ dostavlja godišnji izvještaj o primjeni ovog zakona Evropskoj komisiji i Evropskom odboru za zaštitu podataka.

Međunarodna saradnja u oblasti zaštite podataka o ličnosti

Član 51

Nadzorni organ preduzima odgovarajuće mjere radi razvoja međunarodne saradnje u oblasti zaštite podataka o ličnosti u odnosima sa trećim državama i međunarodnim organizacijama, kako bi se obezbijedila djelotvornija primjena propisa o zaštiti podataka o ličnosti.

Ova saradnja naročito obuhvata razmjenu informacija i najboljih praksi, saradnju sa nadležnim organima trećih država i međunarodnih organizacija, uključivanje zainteresovanih strana u aktivnosti međunarodne saradnje, kao i razmjenu i dokumentovanje propisa i praksi, uključujući pitanja sukoba nadležnosti sa trećim državama.

Uzajamna pomoć

Član 52

Na zahtjev nadzornog organa druge države članice, nadzorni organ pruža informacije i uzajamnu pomoć radi primjene odredaba ovog zakona i uspostavlja mjere za djelotvornu međusobnu saradnju.

Uzajamna pomoć obuhvata zahtjeve za dostavljanje informacija i preduzimanje nadzornih mjera, kao što su zahtjevi za konsultacije, nadzor i istrage.

Nadzorni organ odgovara na zahtjev u razumnom roku, a najkasnije u roku od 30 dana.

Zahtjev za uzajamnu pomoć mora sadržati obrazloženu svrhu i razloge za traženje informacija, a razmijenjene informacije mogu se koristiti isključivo u svrhu za koju su zatražene.

Nadzorni organ ne može odbiti zahtjev osim ako:

- 1) nije nadležan za postupanje po zahtjevu; ili
- 2) bi postupanje po zahtjevu bilo suprotno odredbama ovog zakona.

Kada primi zahtjev, nadzorni organ je dužan da obavijesti podnosioca zahtjeva o rezultatima, toku postupanja ili preduzetim mjerama, odnosno o razlozima odbijanja zahtjeva.

Nadzorni organ dostavlja tražene informacije elektronskim putem, koristeći standardizovani format.

Postupanje po zahtjevu za uzajamnu pomoć ne podliježe plaćanju naknade.

VIII. PRITUŽBE I PRAVNA ZAŠTITA

Pravo na podnošenje pritužbe

Član 53

Lice na koje se podaci odnose ima pravo da podnese zahtjev za zaštitu prava nadzornom organu ako smatra da obrada njegovih podataka o ličnosti predstavlja povredu odredaba ovog zakona, ne dovodeći u pitanje druga upravna, sudska ili druga pravna sredstva koja mu stoje na raspolaganju.

Nadzorni organ obavještava podnosioca pritužbe o toku postupka i donijetoj odluci, najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ako nadzorni organ ne odluči o zahtjevu u roku iz stava 2 ovog člana, ili ako podnosilac pritužbe nije zadovoljan donijetom odlukom, nadzorni organ ga obavještava o pravnim sredstvima koja su mu na raspolaganju u skladu sa ovim zakonom.

Nadzorni organ je dužan da, na zahtjev podnosioca pritužbe, pruži informacije o ostvarivanju prava iz ovog člana.

Pravo na djelotvoran sudski pravni lijek protiv odluke nadzornog organa

Član 54

Protiv odluka nadzornog organa donijetih u skladu sa ovim zakonom može se pokrenuti upravni spor.

Pravo na djelotvoran sudski pravni lijek postoji i u slučajevima kada nadzorni organ ne sprovede postupak u razumnom roku ili kada u roku od 90 dana ne obavijesti lice na koje se podaci odnose o ishodu postupanja po zahtjevu za zaštitu prava i pritužbi.

Pravo na djelotvoran sudski pravni lijek protiv rukovaoca i obrađivača

Član 55

Ne isključujući primjenu upravnih ili vansudskih pravnih sredstva, uključujući pravo na podnošenje pritužbe nadzornom organu, svako lice ima pravo na djelotvoran sudski pravni lijek ako smatra da su mu prava iz ovog zakona povrijeđena usljed obrade podataka o ličnosti koja nije izvršena u skladu sa njegovim odredbama.

Zastupanje

Član 56

Lice na koje se podaci odnose može ovlastiti neprofitno pravno lice, organizaciju ili udruženje koje je propisno osnovano u skladu sa zakonom, čiji su statutarni ciljevi od javnog interesa i koje djeluje u oblasti zaštite prava i sloboda lica na koje se podaci odnose u vezi sa zaštitom njihovih podataka o ličnosti, da u njegovo ime podnese pritužbu nadzornom organu i ostvaruje prava iz čl. 53, 54 i 55 ovog zakona.

Pravo na naknadu štete

Član 57

Svako lice koje je pretrpjelo materijalnu ili nematerijalnu štetu usljed nezakonite obrade ili bilo koje radnje kojom se krše odredbe ovog zakona ima pravo na naknadu štete od rukovaoca zbirke podataka o ličnosti, u skladu sa posebnim zakonom.

Sankcije

Član 58

Odgovornost i kazne za povrede odredaba ovog zakona utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, koji se primjenjuje od dana početka primjene ovog zakona.

IX. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Odložena primjena

Član 59

Odredbe član 11 stav 2 i 3, član 32 stav 7 i član 50 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 60

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se šest mjeseci nakon dana njegovog stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, kao i u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru, i u članu 43 Ustava Crne Gore kojim se jemči zaštita podataka o ličnosti, propisuje da je zabranjena upotreba podataka o ličnosti van svrhe za koju su prikupljeni, osim u slučajevima utvrđenim zakonom, kao i da svako ima pravo da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju njihove zloupotrebe.

Donošenje ovog zakona zasniva se i na obavezama Crne Gore koje proizlaze iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, naročito u okviru pregovaračkog Poglavlja 23 i 24.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenjem ovog zakona obezbjeđuje se veća pravna sigurnost u radu policije, tužilaštva, sudova i drugih nadležnih organa, jasnije razgraničenje opšteg i posebnog režima zaštite podataka o ličnosti, kao i efikasnija međunarodna saradnja u oblasti sprečavanja i gonjenja krivičnih djela.

Dodatni razlog za donošenje ovog zakona je obaveza Crne Gore da u procesu pristupanja Evropskoj uniji obezbijedi usaglašenost sa Direktivom (EU) 2016/680 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom podataka o ličnosti od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Savjeta 2008/977/PUP (SL L 119/89, od 4. 5. 2016.).

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti uređuje opšti režim zaštite podataka o ličnosti, ali ne sadrži poseban pravni okvir kojim se uređuje obrada podataka od strane nadležnih organa radi

sprečavanja, otkrivanja, istraživanja i gonjenja krivičnih djela, izvršenja krivičnih sankcija, kao ni zaštite od prijetnji javnoj bezbjednosti i njihovog sprečavanja.

Evropska unija je usvajanjem Direktive (EU) 2016/680 uspostavila poseban pravni režim za obradu podataka o ličnosti u oblasti krivičnog pravosuđa i policijske saradnje, koji uzima u obzir specifičnosti rada organa nadležnih za sprovođenje zakona, istovremeno obezbjeđujući visok nivo zaštite osnovnih prava i sloboda fizičkih lica.

Donošenjem ovog zakona uspostavlja se poseban pravni okvir kojim se uređuju pravila obrade podataka o ličnosti od strane nadležnih organa, prava lica čiji se podaci obrađuju, obaveze rukovalaca i obrađivača, međunarodni prenos podataka, nadzor nad primjenom zakona, kao i međunarodna saradnja u ovoj oblasti.

Predložena zakonska rješenja imaju za cilj da obezbijede visok nivo zaštite podataka o ličnosti uz istovremeno omogućavanje efikasnog rada policije, tužilaštva, sudova i drugih nadležnih organa u izvršavanju njihovih zakonom propisanih nadležnosti.

Dodatno, donošenjem ovog zakona ostvaruje se visok stepen usklađenosti sa pravnom tekovinom Evropske unije, unapređuje pravna sigurnost i jačaju institucionalni kapaciteti za zaštitu podataka o ličnosti u oblasti krivičnog pravosuđa.

USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

a) Usklađenost nacrt/predloga propisa sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, Glava I - član 26, Glava IV - član 49 i 56 i Glava VII - član 114, / Treaty on the Functioning of the EU, Title I – Article 26, Title IV – Articles 49 and 56, and Title VII – Article 114

b) Usklađenost nacrt/predloga propisa sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

- Direktiva (EU) 2016/680 (Direktiva o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom podataka o ličnosti od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka - LED);

Predlog zakona predstavlja dio procesa usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti zaštite podataka o ličnosti.

Ovim zakonom u nacionalno zakonodavstvo prenose se odredbe Direktive (EU) 2016/680 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija, kao i o slobodnom kretanju takvih podataka.

Predložena zakonska rješenja uređuju pitanja koja se odnose na načela obrade podataka, zakonitost obrade, prava lica čiji se podaci obrađuju, obaveze rukovalaca i obrađivača, bezbjednost obrade, prijavljivanje povreda podataka, međunarodni prenos podataka,

nadležnosti Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, međunarodnu saradnju i pravnu zaštitu.

Donošenjem ovog zakona stvaraju se pretpostavke za potpuno usklađivanje nacionalnog pravnog okvira sa zahtjevima Direktive (EU) 2016/680, čime se doprinosi ispunjavanju obaveza Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Objašnjenje osnovnih pravnih instituta daje pregled ključnih normativnih rješenja sadržanih u ovom zakonu, grupisanih prema njegovoj sistematici.

I. Osnovne odredbe - Odredbama ovog poglavlja uređuju se predmet, područje primjene i osnovni pojmovi od značaja za primjenu zakona. Njima se definiše pravni okvir i određuju osnovna pravila na kojima se zasniva obrada podataka o ličnosti od strane nadležnih organa. Članom 1 propisuje se predmet zakona - pravila i postupci zaštite podataka o ličnosti prilikom njihove obrade od strane nadležnih organa radi sprečavanja, istrage, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela, izvršenja krivičnih sankcija, kao i zaštite od prijetnji javnoj bezbjednosti i njihovog sprečavanja. Ovim članom ističe se cilj zakona - uspostavljanje posebnog pravnog režima zaštite podataka u oblasti krivičnog pravosuđa.

Članom 2 propisuje se područje primjene zakona, razgraničenjem primjene ovog zakona u odnosu na opšti režim zaštite podataka o ličnosti.

Članom 3 uređuje se teritorijalna primjena zakona određivanjem slučajeva u kojima se zakon primjenjuje na obradu podataka koju vrše rukovaoci ili obrađivači sa sjedištem u Crnoj Gori.

Članom 4 uređuje se upotreba rodno osjetljivog jezika.

Članom 5 propisuju se značenja osnovnih pojmova koji se koriste u zakonu, uključujući pojmove podataka o ličnosti, obrade podataka, rukovaoca, obrađivača, nadležnog organa, posebnih kategorija podataka i drugih instituta od značaja za njegovu primjenu. Definisanjem osnovnih pojmova obezbjeđuje se jedinstvena primjena zakona i pravna sigurnost.

II. Načela i obrada podataka - Ovim poglavljem uspostavljaju se osnovna načela zakonite obrade podataka o ličnosti i posebna pravila koja obezbjeđuju da se obrada podataka vrši isključivo u mjeri neophodnoj za ostvarivanje zakonom propisanih svrha, uz odgovarajući nivo zaštite prava i sloboda fizičkih lica.

Članom 6 propisuju se osnovna načela obrade podataka o ličnosti, uključujući zakonitost i poštenja obrade, ograničenje svrhe, minimizaciju, tačnost, ograničenje čuvanja, integritet i povjerljivost, kao i odgovornost rukovaoca za primjenu ovih načela. Ovim članom uspostavljaju se temeljna pravila na kojima se zasniva zakonita obrada podataka.

Članom 7 uređuje se obaveza propisivanja rokova čuvanja podataka o ličnosti, njihovog periodičnog preispitivanja i brisanja kada više nijesu potrebni za svrhe zbog kojih se obrađuju, čime se obezbjeđuje poštovanje načela ograničenja čuvanja podataka.

Članom 8 propisuje se obaveza razlikovanja kategorija lica čiji se podaci obrađuju, uključujući osumnjičena, osuđena i oštećena lica, kao i druga lica povezana sa krivičnim postupcima, čime se omogućava primjena odgovarajućih mjera zaštite u odnosu na različite kategorije podataka i lica.

Članom 9 uređuje se obaveza razlikovanja podataka zasnovanih na činjenicama od podataka zasnovanih na ličnim procjenama, kao i obaveza provjere tačnosti podataka prije njihovog prenosa ili stavljanja na raspolaganje drugim nadležnim organima.

Članom 10 propisuju se uslovi zakonitosti obrade podataka o ličnosti, određujući da obrada mora biti propisana zakonom, neophodna za izvršavanje nadležnosti nadležnog organa i ograničena na ono što je potrebno za ostvarivanje svrhe obrade, čime se obezbjeđuje zakonita i proporcionalna obrada podataka.

Članom 11 uređuju se posebni uslovi obrade podataka kada se oni koriste u druge svrhe ili kada nadležni organi obavljaju i druge zakonom propisane poslove izvan polja primene zakona.

Članom 12 obezbjeđuje se viši nivo zaštite posebno osjetljivih podataka tako što se propisuju uslovi pod kojima je dozvoljena obrada posebnih kategorija podataka o ličnosti, uključujući genetske, biometrijske i zdravstvene podatke, uz obaveznu primjenu odgovarajućih mjera zaštite prava i sloboda fizičkih lica.

Članom 13 uređuje se donošenje pojedinačnih odluka zasnovanih isključivo na automatizovanoj obradi podataka, uključujući profilisanje, kao i zabrana diskriminacije zasnovane na posebnim kategorijama podataka.

III. Prava lica na koje se podaci odnose - Odredbama ovog poglavlja uređuju se prava fizičkih lica u vezi sa obradom njihovih podataka o ličnosti, uključujući pravo na informisanje, pristup, ispravku, brisanje i druga prava, kao i uslovi i ograničenja njihovog ostvarivanja u oblasti krivičnog pravosuđa.

Članom 14 obezbjeđuje se efikasno ostvarivanje prava lica čiji se podaci obrađuju i transparentnost postupanja nadležnih organa tako što se uređuje način ostvarivanja prava lica čiji se podaci obrađuju, kao i obaveza rukovaoca da informacije i obavještenja pruža na jasan, razumljiv i lako dostupan način, bez nepotrebnog odlaganja.

Članom 15 propisuju se informacije koje rukovalac stavlja na raspolaganje licu čiji se podaci obrađuju, kao i slučajevi u kojima se pružanje pojedinih informacija može odložiti, ograničiti ili uskratiti radi zaštite istrage, javne ili nacionalne bezbjednosti ili prava drugih lica.

Članom 16 uređuje se pravo lica da dobije potvrdu da li se njegovi podaci obrađuju, kao i pravo pristupa podacima i informacijama o njihovoj obradi.

Članom 17 propisuju se uslovi pod kojima se pravo pristupa može ograničiti ili odbiti, kao i obaveza rukovaoca da o tome obavijesti lice čiji se podaci obrađuju i omogući odgovarajuću

pravnu zaštitu.

Članom 18 uređuju se pravo na ispravku, dopunu, brisanje podataka i ograničenje njihove obrade, kao i postupanje rukovaoca po zahtjevima lica čiji se podaci obrađuju.

Članom 19 propisuje se ostvarivanje pojedinih prava preko Agencije u slučajevima predviđenim zakonom.

Članom 20 uređuje se ostvarivanje prava kada se podaci nalaze u sudskim odlukama, spisima ili drugim aktima koji se vode u okviru krivičnih postupaka.

IV. Rukovalac i obrađivač - Ovim poglavljem uređuju se obaveze rukovalaca i obrađivača podataka, organizacione i tehničke mjere zaštite podataka, upravljanje rizicima, prijavljivanje povreda podataka, kao i uloga službenika za zaštitu podataka. Cilj ovih odredaba je uspostavljanje sistema odgovornosti i usklađenosti u obradi podataka o ličnosti

Članom 21 propisuju se osnovne obaveze rukovaoca u pogledu primjene odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera radi obezbjeđivanja zakonite obrade podataka i dokazivanja usklađenosti sa zakonom. Ovim članom uspostavlja se princip odgovornosti rukovaoca za obradu podataka.

Članom 22 uređuje se primjena zaštite podataka već u fazi projektovanja sistema kroz primjenu odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera, čime se omogućava da zaštita podataka bude sastavni dio svih procesa obrade podataka.

Članom 23 uređuje se zajedničko određivanje svrhe i načina obrade podataka od strane više rukovalaca, njihova međusobna odgovornost i način ostvarivanja prava lica čiji se podaci obrađuju.

Članom 24 uređuju se uslovi pod kojima rukovalac može povjeriti obradu podataka obrađivaču, obavezni sadržaj ugovora između rukovaoca i obrađivača, kao i odgovornost obrađivača za zakonitu obradu podataka.

Članom 25 propisuje se da obrađivač i druga lica koja postupaju po ovlašćenju rukovaoca ili obrađivača mogu obrađivati podatke isključivo po njegovim uputstvima ili kada je to propisano posebnim zakonom.

Članom 26 uređuje se obaveza vođenja evidencija obrade podataka koje vode rukovaoci i obrađivači. Evidencije predstavljaju osnov za dokazivanje usklađenosti sa zakonom i vršenje nadzora od strane nadzornog organa.

Članom 27 propisuje se obaveza vođenja zapisa (logova) u automatizovanim sistemima obrade podataka radi obezbjeđivanja sljedljivosti svih radnji koje se preduzimaju nad podacima.

Članom 28 propisuje se obaveza rukovaoca i obrađivača da sarađuju sa Agencijom i da joj, na zahtjev, stave na raspolaganje informacije i dokumentaciju potrebnu za vršenje nadzora, čime se omogućava efikasno sprovođenje nadzornih ovlašćenja Agencije.

Članom 29 uređuje se obaveza procjene uticaja obrade na zaštitu podataka o ličnosti u slučajevima kada obrada može predstavljati visok rizik za prava i slobode fizičkih lica, čime se uspostavlja preventivni mehanizam za upravljanje rizicima u oblasti zaštite podataka.

Članom 30 propisuje se obaveza prethodnog savjetovanja sa Agencijom u slučajevima kada procjena uticaja pokaže visok rizik ili kada priroda obrade zahtijeva dodatnu procjenu zakonitosti.

Članom 31 uređuje se obaveza primjene odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera radi obezbjeđivanja bezbjednosti obrade podataka, i posebno prilikom upotrebe automatizovanih sistema obrade.

Članom 32 uređuje se obaveza prijavljivanja incidenta povrede podataka o ličnosti Agenciji, sadržaj prijave incidenta i način dokumentovanja povrede podataka.

Članom 33 propisuju se slučajevi u kojima je rukovalac dužan da o incidentu povrede podataka obavijesti lice čiji su podaci ugroženi, kao i izuzeci od ove obaveze.

Članom 34 uređuje se obaveza imenovanja službenika za zaštitu podataka, uslovi koje mora ispunjavati i način njegovog imenovanja.

Članom 35 uređuje se položaj službenika za zaštitu podataka, obezbjeđivanje potrebnih resursa i uključivanje u sva pitanja koja se odnose na zaštitu podataka o ličnosti.

Članom 36 propisuju se poslovi službenika za zaštitu podataka, uključujući savjetovanje rukovaoca, praćenje usklađenosti sa zakonom, saradnju sa Agencijom i učešće u procjeni

uticaja obrade na zaštitu podataka.

V. Prenos podataka o ličnosti - Odredbama ovog poglavlja uređuju se uslovi pod kojima se podaci o ličnosti mogu prenositi trećim državama i međunarodnim organizacijama, uz obezbjeđivanje odgovarajućeg nivoa zaštite podataka i poštovanje međunarodnih obaveza Crne Gore.

Članom 37 propisuju se opšti uslovi za prenos podataka o ličnosti trećim državama i međunarodnim organizacijama. Ovim članom utvrđuju se osnovni principi zakonitog međunarodnog prenosa podataka, uz obezbjeđivanje odgovarajućeg nivoa zaštite podataka o ličnosti i zaštite prava fizičkih lica.

Članom 38 uređuje se prenos podataka na osnovu odluke o odgovarajućem nivou zaštite koju donosi Evropska komisija.

Članom 39 propisuju se uslovi pod kojima se prenos podataka može izvršiti kada ne postoji odluka o odgovarajućem nivou zaštite, uz primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera i dokumentovanje prenosa.

Članom 40 propisuju se izuzeci koji omogućavaju međunarodnu saradnju u situacijama od posebnog značaja kroz uređenje posebnih slučajeva u kojima je međunarodni prenos podataka dozvoljen zbog zaštite vitalnih interesa fizičkih lica, javne bezbjednosti ili ostvarivanja pravnih zahtjeva.

Članom 41 uređuje se prenos podataka primaocima sa sjedištem u trećim državama u pojedinačnim slučajevima kada su ispunjeni zakonom propisani uslovi.

VI. Agencija - Ovim poglavljem uređuju se nadležnosti, ovlašćenja i način postupanja Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama kao nezavisnog nadzornog organa nad primjenom ovog zakona.

Članom 42 propisuje se da nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, kao nezavisan i samostalan nadzorni organ. Uz

Članom 43 uređuje se odnos ovog zakona prema posebnom zakonu kojim se uređuje organizacija, položaj i nezavisnost Agencije. Time se obezbjeđuje jedinstven institucionalni okvir

za vršenje nadzornih ovlašćenja.

Članom 44 propisuju se nadležnosti Agencije u pogledu nadzora nad primjenom zakona, postupanja po pritužbama, davanja mišljenja, podizanja svijesti javnosti i saradnje sa drugim nadzornim organima.

Članom 45 propisuju se ovlašćenja Agencije u postupku nadzora, uključujući pravo pristupa informacijama i dokumentaciji, izdavanje upozorenja, naloga i drugih mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Članom 46 uređuje se izuzetak od nadležnosti Agencije u odnosu na obradu podataka koju sudovi i druga nezavisna pravosudna tijela vrše u okviru obavljanja svojih sudskih funkcija.

Članom 47 propisuje se obaveza objavljivanja odluka Agencije uz prethodnu anonimizaciju podataka o ličnosti, kao i pravosnažnih presuda nadležnog suda u postupku protiv odluka Agencije. Ovim članom unapređuju se transparentnost rada Agencije i pravna sigurnost, uz istovremenu zaštitu podataka o ličnosti.

Članom 48 uređuje se uspostavljanje mehanizama za povjerljivo prijavljivanje povreda ovog zakona i zaštita lica koja prijavljuju nepravilnosti.

Članom 49 propisuje se obaveza Agencije da podnosi godišnji izvještaj o svom radu Skupštini Crne Gore u skladu sa posebnim zakonom.

VII. Saradnja - Odredbama ovog poglavlja uređuje se saradnja u oblasti zaštite podataka o ličnosti, uključujući saradnju sa Evropskom komisijom i nadzornim organima drugih država radi obezbjeđivanja dosljedne primjene zakona i efikasne prekogranične razmjene informacija.

Članom 50 uređuje se dostavljanje izvještaja Evropskoj komisiji o primjeni ovog zakona kada je to predviđeno pravnom tekovinom Evropske unije ili međunarodnim obavezama Crne Gore.

Članom 51 propisuje se međunarodna saradnja Agencije sa nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama u oblasti zaštite podataka o ličnosti.

Članom 52 uređuje se pružanje uzajamne pomoći između nadzornih organa u postupcima primjene propisa o zaštiti podataka o ličnosti.

VIII. Pritužbe i pravna zaštita - Ovim poglavljem uređuju se mehanizmi zaštite prava fizičkih lica u slučaju nezakonite obrade podataka o ličnosti, uključujući postupke pred Agencijom,

sudsku zaštitu, pravo na naknadu štete i odgovornost za povrede odredaba ovog zakona.

Članom 53 propisuje se pravo lica čiji se podaci obrađuju da podnese zahtjev za zaštitu svojih prava Agenciji ukoliko smatra da je obrada njegovih podataka izvršena suprotno ovom zakonu.

Članom 54 uređuje se pravo na djelotvornu sudsku zaštitu protiv odluka Agencije, kao i u slučaju njenog nepostupanja u zakonom propisanim rokovima.

Članom 55 propisuje se pravo fizičkog lica na djelotvornu sudsku zaštitu protiv rukovaoca ili obrađivača kada smatra da su povrijeđena njegova prava garantovana ovim zakonom.

Članom 56 uređuje se pravo fizičkog lica da ovlasti zastupnika za podnošenje pritužbi i vođenje postupaka radi zaštite prava iz ovog zakona.

Članom 57 propisuje se pravo fizičkog lica na naknadu materijalne i nematerijalne štete koju pretrpi usljed nezakonite obrade podataka o ličnosti ili drugog postupanja suprotnog odredbama ovog zakona.

Članom 58 propisuje se da se odgovornost i sankcije za povrede odredaba ovog zakona utvrđuju u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuju kaznene odredbe.

IX. Prelazne i završne odredbe - Odredbama ovog poglavlja uređuje se kontinuitet primjene postojećih međunarodnih sporazuma, odložena primjena pojedinih odredaba vezanih za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji, kao i stupanje zakona na snagu.

Članom 59 propisuje se odložena primjena pojedinih odredaba ovog zakona koje su neposredno vezane za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji, odnosno za primjenu prava Evropske unije i prava država članica. Ovim članom obezbjeđuje se postepeno usklađivanje pravnog okvira sa obavezama koje će nastupiti danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Članom 60 propisuje se stupanje na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se šest mjeseci nakon dana njegovog stupanja na snagu.

PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

V. Finansijska sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona biće potrebno obezbijediti odgovarajuća finansijska sredstva za

jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, kao i drugih nadležnih organa koji su dužni primjenjivati ovaj zakon. Primjena zakona zahtijeva uspostavljanje i unapređenje organizacionih, tehničkih i informacionih kapaciteta za obradu i zaštitu podataka o ličnosti, vođenje propisanih evidencija, sprovođenje procjena uticaja na zaštitu podataka, prijavljivanje povreda podataka, međunarodnu saradnju, kao i kontinuirano stručno osposobljavanje zaposlenih koji učestvuju u obradi podataka.

Neophodna sredstva obezbjeđivaće se u okviru budžeta nadležnih organa, u skladu sa godišnjim zakonima o budžetu, kao i iz drugih raspoloživih izvora finansiranja, uključujući sredstva međunarodnih programa i fondova namijenjenih jačanju vladavine prava, zaštite podataka o ličnosti i procesa pristupanja Evropskoj uniji.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku, imajući u vidu potrebu da se u što kraćem roku uspostavi savremen i sveobuhvatan pravni okvir u oblasti zaštite podataka o ličnosti, usklađen sa standardima Evropske unije i međunarodnim obavezama Crne Gore.

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku neophodno je radi ubrzanja procesa usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti zaštite podataka o ličnosti, naročito sa Direktivom (EU) 2016/680 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili gonjenja krivičnih djela ili izvršenja krivičnih sankcija, kao i slobodnog kretanja takvih podataka, kao i drugim relevantnim propisima Evropske unije.

Imajući u vidu značaj zaštite podataka o ličnosti za ostvarivanje osnovnih prava i sloboda fizičkih lica, potrebu unapređenja pravne sigurnosti svih subjekata koji obrađuju podatke o ličnosti, kao i obaveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, odlaganje donošenja ovog zakona moglo bi imati negativne posljedice u pogledu ispunjavanja preuzetih obaveza i daljeg razvoja sistema zaštite podataka o ličnosti.

Donošenjem zakona po hitnom postupku omogućiće se blagovremeno uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i institucionalnog okvira, stvaranje uslova za efikasniju primjenu propisa i obezbjeđivanje višeg nivoa zaštite prava lica čiji se podaci obrađuju.

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PODATAKA O LIČNOSTI KOJE OBRADUJU NADLEŽNI ORGANI U SVRHU SPREČAVANJA, ISTRAŽIVANJA, OTKRIVANJA ILI GONJENJA KRIVIČNIH DJELA ILI IZVRŠENJA KRIVIČNIH SANKCIJA
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 1.1. Predloženim zakonom potrebno je urediti specifičan režim zaštite podataka o ličnosti koje nadležni organi obrađuju u svrhu sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija. 1.2. Uzroci problema proizilaze iz potrebe da se specifična obrada podataka o ličnosti u oblasti sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija uredi posebnim i jasnim pravilima. Postojeći normativni okvir ne obezbjeđuje u dovoljnoj mjeri jedinstvena pravila prilagođena specifičnostima ove vrste obrade, naročito u pogledu prava lica, obaveza nadležnih organa, bezbjednosti i čuvanja podataka, kao i nadzora nad obradom. 1.3. Posljedice problema ogledaju se u pravnoj nesigurnosti i mogućoj neujednačenoj primjeni pravila o obradi podataka o ličnosti od strane nadležnih organa, kao i u riziku od neadekvatne zaštite prava i sloboda lica čiji se podaci obrađuju. Istovremeno, nepostojanje jasno definisanih pravila može otežati efikasno postupanje nadležnih organa i ostvarivanje odgovarajućeg nivoa zaštite i bezbjednosti podataka. 1.4. Problem najviše pogađa fizička lica čiji se podaci obrađuju, jer nejasan ili nedovoljno uređen okvir može povećati rizik od nezakonite ili neadekvatne obrade i nedovoljne zaštite njihovih prava. Posredno su pogođeni i nadležni organi, zbog pravne nesigurnosti i mogućeg neujednačenog postupanja u obradi podataka, kao i društvo u cjelini, kroz smanjeno povjerenje u zakonitost i sigurnost postupanja nadležnih organa. Mjera uticaja zavisi od vrste i obima podataka koji se obrađuju, a posebno je značajna kod osjetljivih podataka i podataka koji se obrađuju u okviru krivičnih postupaka. 1.5. Bez promjene propisa, postojeći nedostaci u uređenju obrade podataka o ličnosti od strane nadležnih organa bi se zadržali, uz rizik od dalje neujednačene primjene pravila i pravne nesigurnosti. Istovremeno bi ostao prisutan rizik od neadekvatne zaštite prava lica čiji se podaci obrađuju, kao i ograničenja u pogledu efikasnog i sigurnog postupanja nadležnih organa. Dugoročno, status quo bi mogao dovesti do povećanja rizika od nezakonite ili neadekvatne obrade podataka i otežati uspostavljanje jasnog i djelotvornog sistema zaštite podataka u ovoj oblasti.	
2. Ciljevi - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	

2.1. Cilj predloženog zakona je uspostavljanje jasnog i djelotvornog sistema zaštite podataka koje obrađuju nadležni organi u svrhu sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija.

Predloženim zakonom obezbijediće se jasna pravila za zakonitu i sigurnu obradu podataka, zaštita prava lica čiji se podaci obrađuju, kao i jasnije definisane obaveze i odgovornosti nadležnih organa i mehanizmi nadzora nad obradom podataka.

2.2. Ciljevi predloženog zakona usklađeni su sa strateškim opredjeljenjima Vlade Crne Gore u oblasti zaštite podataka o ličnosti, jačanja bezbjednosti i vladavine prava, kao i unapređenja nacionalnog zakonodavnog okvira u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima. Donošenjem zakona doprinosi se unapređenju zaštite prava i sloboda fizičkih lica, jačanju pravne sigurnosti i efikasnijem radu nadležnih organa u oblasti sprečavanja i suzbijanja kriminaliteta.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

3.1 Donošenje novog zakona predstavlja najcjelovitije rješenje identifikovanih problema. Novim zakonom bi se uspostavio poseban i sveobuhvatan pravni okvir za zaštitu podataka o ličnosti koje obrađuju nadležni organi u svrhu sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija, uz precizno uređenje uslova obrade, prava lica na koja se podaci odnose, obaveza i odgovornosti nadležnih organa, mjera bezbjednosti, nadzora i pravne zaštite. Ova opcija omogućava sistemsko usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa relevantnim evropskim i međunarodnim standardima, što nije moguće u potpunosti postići neregulatornim mjerama. Imajući u vidu potrebu sveobuhvatnog zakonskog uređenja ove oblasti, donošenje novog zakona predstavlja preporučenu opciju.

3.2 Donošenjem posebnog zakona obezbjeđuje se veća pravna sigurnost i ujednačena primjena pravila, uz istovremeno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa relevantnim evropskim i međunarodnim standardima. Neregulatorne mjere ne bi bile dovoljne za ostvarivanje navedenih ciljeva, zbog čega se donošenje novog zakona ocjenjuje kao najefikasnija i najcjelovitija opcija.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

4.1. Rješenja iz predloženog zakona imaće uticaj prvenstveno na fizička lica čiji se podaci obrađuju, nadležne organe koji obrađuju podatke o ličnosti, kao i na nadzorni organ.

Pozitivni direktni uticaji: jača zaštita prava i sloboda fizičkih lica, jasnije definisane obaveze nadležnih organa, veća sigurnost i zakonitost obrade podataka, kao i unapređenje mehanizama nadzora i pravne zaštite.

Pozitivni indirektni uticaji: veća pravna sigurnost, ujednačenija praksa nadležnih organa i veće povjerenje građana u zakonitost i odgovornost postupanja nadležnih organa.

Negativni direktni uticaji: dodatne administrativne i organizacione obaveze za nadležne organe, uključujući potrebu za prilagođavanjem internih procedura, evidencija i mjera zaštite podataka, kao i moguće troškove obuke i unapređenja tehničkih rješenja.

Negativni indirektni uticaji: u početnoj fazi primjene zakona nadležni organi će morati da angažuju odgovarajuće organizacione i ljudske resurse radi uspostavljanja i primjene novih pravila i procedura. Ove obaveze odnose se na nadležne organe i ne proizvode dodatne troškove za građane i privredu.

4.2. Primjena predloženog zakona neće izazvati troškove za građane niti troškove za privredu, uključujući mala i srednja preduzeća. Odredbe predloženog zakona prvenstveno uređuju obradu podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u svrhe sprečavanja, istraživanja, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija i ne uvode nove finansijske obaveze za građane i privredne subjekte.

Primjena zakona neće stvarati dodatne troškove privrednim subjektima po osnovu njihovog poslovanja, niti će im nametati obavezu angažovanja dodatnih resursa, uvođenja novih procedura ili prilagođavanja poslovanja. Postupanje privrednih subjekata po zahtjevima nadležnih organa za dostavljanje ili obezbjeđivanje podataka, kada je takvo postupanje propisano zakonom, ne predstavlja novi trošak koji proizlazi iz ovog zakona, već izvršavanje zakonom utvrđenih obaveza u okviru postupanja nadležnih organa.

4.3. Pozitivne posljedice donošenja i primjene propisa opravdavaju troškove koje će njegova primjena izazvati. Očekivani troškovi, koji se prvenstveno odnose na prilagođavanje postupanja i organizacionih i tehničkih mjera nadležnih organa, proporcionalni su koristima koje se ostvaruju kroz jačanje zaštite podataka o ličnosti, veću pravnu sigurnost i efikasnije ostvarivanje prava lica čiji se podaci obrađuju. Donošenjem propisa uspostavlja se jasniji i sigurniji pravni okvir za obradu podataka, čime se dugoročno smanjuju rizici od nezakonite ili neadekvatne obrade i jača povjerenje u rad nadležnih organa.

S obzirom na to da predloženi zakon ne stvara nove troškove za građane i privredu, ne postoji finansijsko opterećenje koje bi se na njih prenijelo donošenjem i primjenom ovog zakona. Obaveze nadležnih organa u pogledu organizacionog, administrativnog i tehničkog prilagođavanja proporcionalne su ciljevima koji se žele postići, naročito u pogledu zakonitosti i sigurnosti obrade podataka o ličnosti.

4.4. Donošenje novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti koje obrađuju nadležni organi neće imati direktan uticaj na stvaranje novih privrednih subjekata niti na tržišnu konkurenciju. Propis prvenstveno uređuje obradu i zaštitu podataka o ličnosti od strane nadležnih organa i ne uvodi nove uslove za osnivanje, poslovanje ili pristup tržištu privrednih subjekata.

Propis takođe ne uvodi posebne zahtjeve ili ograničenja za privredne subjekte koji bi mogli uticati na njihovu tržišnu poziciju ili predstavljati prepreku za ulazak novih subjekata na tržište.

4.5. Administrativne i organizacione obaveze koje proizlaze iz primjene zakona odnose se na nadležne organe i ne predstavljaju administrativno opterećenje za privredne subjekte. Predloženi zakon, stoga, neće stvarati nove biznis barijere niti će imati negativan uticaj na poslovanje privrednih subjekata, uključujući mala i srednja preduzeća.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

5.1 Za implementaciju predloženog zakona potrebno je obezbijediti finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore. Troškovi implementacije odnose se na nadležne organe i nadzorni organ i ne predstavljaju troškove koji se prenose na građane ili privredu. Sredstva su prvenstveno potrebna za angažovanje odnosno određivanje službenika za zaštitu podataka o ličnosti, obuku zaposlenih, prilagođavanje informacionih sistema i unapređenje tehničkih i organizacionih mjera zaštite podataka. Potrebna sredstva zavisiće od načina organizovanja poslova službenika za zaštitu podataka, broja nadležnih organa i obima potrebnih tehničkih i organizacionih prilagođavanja.

5.2. Obezbjedjenje finansijskih sredstava biće potrebno tokom određenog vremenskog perioda, a ne samo jednokratno. Početna sredstva biće potrebna za uspostavljanje kapaciteta za primjenu zakona, uključujući angažovanje odnosno određivanje službenika za zaštitu podataka o ličnosti (DPO), obuku zaposlenih, prilagođavanje informacionih sistema i unapređenje tehničkih i organizacionih mjera. Nakon početne faze implementacije, sredstva će biti potrebna kontinuirano za održavanje i unapređivanje uspostavljenih kapaciteta, sprovođenje obuka i obezbjeđivanje odgovarajućeg nivoa zaštite podataka.

5.3. Implementacijom propisa ne nastaju nove međunarodne finansijske obaveze za Crnu Goru. Troškovi sprovođenja zakona odnose se prvenstveno na nacionalni budžet, odnosno na potrebe Agencije za zaštitu podataka i slobodan pristup informacijama i nadležnih organa u vezi sa kadrovskim, tehničkim i organizacionim kapacitetima.

5.4. Neophodna sredstva potrebno je obezbijediti kroz budžet Crne Gore za tekuću i naredne fiskalne godine, u skladu sa procijenjenim potrebama Agencije i nadležnih organa za implementaciju zakona. Sredstva će se obezbijediti u okviru sredstava planiranih za rad nadležnih organa, odnosno kroz budžetsko planiranje za naredni period, u skladu sa utvrđenim potrebama

5.5. Troškovi implementacije proizilaze iz samog zakona, a ne iz donošenja podzakonskih akata.

5.6. Implementacijom predloženog zakona ne očekuje se ostvarivanje prihoda za Budžet Crne Gore. Predloženim zakonom nije predviđeno ovlašćenje nadzornog organa da izriče novčane kazne ili druge novčane sankcije čiji bi prihod pripadao Budžetu Crne Gore.

5.7. Prilikom procjene finansijskih izdataka korišćena je okvirna procjena troškova koji mogu nastati usljed implementacije zakona, prvenstveno u vezi sa angažovanjem odnosno određivanjem službenika za zaštitu podataka o ličnosti (DPO), obukom zaposlenih, prilagođavanjem informacionih sistema i unapređenjem tehničkih i organizacionih mjera zaštite podataka. Procjena je zasnovana na očekivanom obimu potrebnih aktivnosti i postojećim kapacitetima nadležnih organa. S obzirom na to da predloženim zakonom nije predviđeno izricanje novčanih kazni od strane nadzornog organa, ne očekuju se prihodi za Budžet Crne Gore po ovom osnovu.

5.8. Postojale su poteškoće u preciznom obračunu finansijskih izdataka i prihoda, imajući u vidu da će stvarni troškovi zavistiti od potreba pojedinačnih nadležnih organa kao i nadzornog organa, obima potrebnih tehničkih i organizacionih prilagođavanja, kao i broja angažovanih lica za zaštitu podataka.

5.9. Ministarstvo finansija je tokom razmatranja predloženog propisa dostavilo sugestije koje su se odnosile na preciznije iskazivanje fiskalnog uticaja i procjenu troškova i administrativnih opterećenja.

5.10. Sugestije Ministarstva finansija uzete su u obzir i odgovarajuće izmjene i dopune izvršene su u tekstu RIA, naročito u dijelu koji se odnosi na jasno razgraničavanje troškova koji terete Budžet Crne Gore od troškova za građane i privredu, kao i na preciziranje administrativnih opterećenja i biznis barijera.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**

6.1 Za izradu predloženog zakona nije korišćena eksterna ekspertiza.

6.2. U procesu pripreme predloženog zakona nijesu sprovedena javna rasprava.

Razlog za nesprovođenje javne rasprave jeste potreba da se predloženi zakon, kojim se vrši dalje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, donese u skladu sa dinamikom i obavezama koje proizlaze iz procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Predloženi zakon, između ostalog, uređuje obradu podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja i gonjenja krivičnih djela i izvršenja krivičnih sankcija, u skladu sa standardima utvrđenim Direktivom (EU) 2016/680 Evropskog parlamenta i Savjeta.

Imajući u vidu navedene obaveze i potrebu blagovremenog završetka postupka pripreme i donošenja zakona, kao i raspoložive robove za njegovo usvajanje, nije bilo moguće sprovesti javnu raspravu u uobičajenom trajanju, a da se istovremeno obezbijedi ispunjavanje obaveza u okviru procesa evropskih integracija.

I pored nesprovođenja javne rasprave, u toku pripreme i usaglašavanja nacrt zakona sprovedene su konsultacije sa relevantnim institucijama, prije svega sa Evropskom komisijom, Ministarstvom pravde i Sekretarijatom za zakonodavstvo. Konsultacije su sprovedene kroz razmatranje komentara, primjedbi i sugestija dostavljenih u procesu pripreme i usaglašavanja nacrt zakona.

Konsultacije sa navedenim institucijama doprinijele su unapređenju predloženih zakonskih rješenja, posebno u dijelu koji se odnosi na jasnije definisanje prava lica na koja se podaci odnose, obaveza i odgovornosti nadležnih organa, kao i nadležnosti i postupanja nadzornog organa.

S obzirom na to da javna rasprava nije sprovedena, nije izrađen Izvještaj o sprovedenim javnim konsultacijama.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

7.1 Potencijalne prepreke za implementaciju novog Zakona mogu biti nedovoljni kadrovski, finansijski i tehnički kapaciteti nadzornog i nadležnih organa, kao i potreba za dodatnim obukama zaposlenih i prilagođavanjem informacionih sistema.

7.2 Tokom primjene propisa preduzeće se mjere usmjerene na uspostavljanje odgovarajućih kapaciteta nadležnih organa, uključujući određivanje odnosno angažovanje službenika za zaštitu podataka o ličnosti (DPO), obuku

zaposlenih i donošenje odnosno usklađivanje internih procedura. Takođe će se preduzeti mjere za unapređenje tehničkih i organizacionih mjera zaštite podataka, prilagođavanje informacionih sistema, vođenje potrebnih evidencija i sprovođenje kontinuiranog nadzora nad primjenom zakona. Posebna pažnja biće posvećena informisanju lica na koja se podaci odnose o njihovim pravima i obavezama nadležnih organa, kao i jačanju kapaciteta nadzornog organa za efikasno praćenje i kontrolu primjene zakona.

7.3 Glavni indikatori:

- broj zahtjeva i pritužbi lica na koja se podaci odnose i način njihovog rješavanja;
- broj sprovedenih nadzornih postupaka i utvrđenih povreda zakona;
- stepen usklađenosti rukovalaca i obrađivača sa zakonskim obavezama;
- broj izrečenih nadzornih i korektivnih mjera;
- broj obučenih zaposlenih i imenovanih DPO lica;

7.4 Za monitoring i evaluaciju primjene propisa biće prvenstveno zadužena Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama kao nadzorni organ, u okviru svojih nadležnosti.

Datum i mjesto
Podgorica, 25.08.2026. godine

Ministar
Danilo Šaranović